

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCOVENEC

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate. Sarajevo št. 7563. Zagreb št. 39.011. Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Somrak krivih bogov

Poldrugo stoletje je vladal svetu liberalizem. Anarhizem, socializem, komunizem, ki so zrastle na njegovih tleh, so ga izpodkopavali, danes pa se sami razkrajajo, kakor vse, čemur je liberalizem v človeški družbi pripravjal pot. Kar se danes dogaja v duhovnem razvoju omikanih narodov in v silnih pretresih preoblikuje njihovo politično življenje in gospodarski ter socialni ustroj držav, ni nič drugega kakor somrak liberalizma, v katerem tonejo njegovi oboževani mali drug za drugim v večno noč. Tako bodo bodoči zgodovinarji zaznamovali dobo, v kateri se pred našimi očmi naglo rušijo načela in naprave, ki so nosile pečat tako zvanega svobodnjaštva ter se umikajo novemu nazoru o podlagah osebnega in družabnega življenja pa vesolja sploh.

Liberalizem je v svoji borbi zoper absolutizem plemiške kraljevine pravilno poudarjal pravice človeške osebe, ki ima v svobodni vesti in prepričanju ter dostojanstvu svoj lasten nedotakljiv svet, je pa to svoje gledanje postavil na brezbožno, nekrščansko in čisto tostransko podlago. Zato je to »svobodnomiselstvo« razvezalo vse nebrzdane nagone posameznika in množice, tako da je na gospodarskem polju dalo v imenu svobode razmaha najbrezobzirnejšemu egoizmu, kakor je na duhovnem pod geslom, da nad človekom ni nikogar, razdrlo vse nravstvene norme in krščansko izročilo. Demokracijo pa je liberalizem izpačil v samovlado raznih meščanskih klik ali pa zapolnjeval množice, ki sama nič ne misli, ampak je le igrača demagogov, kakor je liberalno »judovladno« tako bridko in strahotno razgalil že neumrljci Dickens. Brezbržnost v verskem pogledu, relativizem nravstvenega vrednotenja in popoln materializem in pojmovanju vseh zakonov in odnosov sveta ter družbe do sprostitve vseh najhujših razdiralnih strasti človeka in množice, je bil končni sad liberalizma na vseh območjih življenja, in socializem je žel svoje pogubne uspehe na tleh, ki jih je razoralo brezbožstvo liberalizma. Na političnem področju je to svobodnjaštvo omajalo vsako avtoriteto, pospeševalo samovoljnost in sirovo nasilje, bodisi denarnih mogoteev, bodisi proletarskih krivih voditeljev, in je namesto moralnih zakonov obtegnilo življenja sankcioniralo nadmoč bogatejših, lokavejših in najbrezobzirnejših pod zastavo lažnivega »humanitarizma«, in noben vek se ni omadeževal s tolikimi roparskimi in osvajaškimi podjetji proti vsem načelom krščanske svobode, avtonomnosti in človeških pravic, kakor ravno liberalna era, ki si je v prid nekaj »vodilnih narodov« in njihove plutokracije podjarmila domala ves svet.

Ta nazor in ta morala sta danes v zatonu in Evropa, mati vse osebne omike in družabnega ustroja človeštva, prizvema čisto nove oblike. Tudi slovenski narodi in države, med katerimi je liberalizem zavladal z vso močjo v sredini preteklega stoletja, dasi je slovenskemu npravo po svojem bistvu zelo tuji, se ne morejo izločiti iz tega prirodnega razvoja, in svobodnjaštvo se tudi med nami umika novim tokovom, ki brez usmiljenja rušijo starino. Liberalna doba je gotovo veliko pripomogla k politični osvoboditvi Slovanov, nravstveno pa je silno razrahljala našo bit in spročila zlasti neke anarhične gene, ki so slovenski krvi svojske. Kulturno in nravstveno je tako zvano svobodnomiselstvo prizadelo slovanstvo neizmerno škodo in zlasti tragedija češkega naroda ima prav v tem svoje zadnje korenine. Mešanica iz francoskega liberalizma, domačega husitstva, ki je najbolj druzbo razkrajajoči nazor, kar jih pozna evropska zgodovina, ter iz nemškega protestantskega racionalizma preteklega stoletja je zdravo nravstveno podlago češkega naroda do temeljev razmajala. Tyrševo sokolstvo pomeni le površni slovenski plesk na čisto tuji zgradbi, ki si je postavila za nalogo laicistično duhovno vzgojo češkega naroda in mladine, katero je skušala odtrgati od krščanskega slovenskega izročila sv. Vaclava. V tem pogledu je sokolstvo poglobljalo in širilo brezbržnost za najvišja verska in nravstvena načela življenja, kakor ga umeva in doživlja krščanstvo kot vera v osebno Boga v trdni povezanosti z božjo cerkvijo in njenimi neomajljivimi nauki ter absolutnimi moralističnimi normami. Namesto tega je sokolstvo razpečevalo plitki racionalizem, megleno brezbožno humanitarnost in naturalizem ter neko laždemokracijo, ki v pravem ljudstvu ni imela nobene korenine ter je le podpirala samovlado neke inteligence, ki je dejansko bila bolj internacionalna kot nacionalna v duhu ljudstva in njegove krščanske miselnosti. Zato Tyrševo sokolstvo tudi ni bilo kos razkrajalnemu socialističnim in komunističnim naukom, marveč se je samo dalo prerasti od njih in na fronti vse evropske levice tvorilo pomožno četo vsesvetovnega masonstva, ki je v proces svojega rušenja potegnilo ves češki narod.

Celhi in Slovaki ter Ukrajinci se zdaj rešujejo iz razvalin in hočejo svojo državo zgraditi iz nova na krščanstvu, ki ga je masonski liberalizem rušil tako na vzhodu kakor na zapadu, v katoliškem in pravoslavnem slovenskem svetu, odtel v »sveslovanstvo«, za katerim so se skrivali vsi brezbožni elementi, ki so zadnja straža potolčene vojske svobodnjaštva. To je opomin tudi za nas, da izbršemo v narodovi duši in v našem narodnem organizmu ter v državnem ustroju zadnje sledove liberalističnega svobodnomiselstva in masonstva, da se obnovi in prerodi slovenska duševnost v pravem krščanstvu, v smislu za brezpogojno spoštovanje krščanskih moralnih zakonov in krščanskega družabnega reda, ki edini trdno veže med seboj svobodne krščanske ljudi v polni odgovornosti za narod in državo. To je tista sila, ki pri-

Chamberlain pri papežu

Globok svetovni odmev poklonilnega obiska angleških državnikov pri poglavarju katoliške cerkve

Vatikansko mesto, 13. jan. TG. Ministrski predsednik Velike Britanije Neville Chamberlain in njegov zunanji minister lord Halifax sta bila danes nekoliko pred 12. uro sprejeta pri papežu Piju XI. v slovesnih obredi, ki so predpisani za sprejeme predsednikov vlad inozemskih držav.

Chamberlain in lord Halifax sta se pripeljala v Vatikansko mesto v papeževih avtomobilih, ki so bili poslani pred vilo Madame, kjer angleški državnik prebivata. Na poti sta ju spremljala en papežev tajni komornik in en komornik — nositelj meča. Pred stopniščem sta Chamberlaina pričakovala dva druga tajna papeževa komornika, ki sta njega in lorda Halifaxa peljala do tajne predsobe. Švicarska garda je izkazala vojaško čast. Štirje papeževi streljčki v slovesnih uniformah so šli pred njimi.

V tajni predsobi je Chamberlaina in njegovo spremstvo, v katerem se je nahajal tudi angleški poslanik pri Vatikanu, sprejel ravnatelj papeževih zasebne pisarne msgr. Arborio Mella di Sant'Elia, ki jih je pozdravil, nato pa oba ministra pospremil do papeževih zasebne knjižnice, kjer ju je že čakal poglavar katoliške Cerkve.

Razgovor med papežem in angleškimi državniki — razgovoru ni prisostvoval nihče drugi — je trajal četrst ure, nakar je ravnatelj pisarne pripeljal v sobo še ostalo Chamberlainovo spremstvo, ki ga je Chamberlain sam predstavil sv. očetu. Papež se je z vsemi prijazo razgovarjal. Nato je ravnatelj pisarne Chamberlaina in spremstvo spremljal v prvo nadstropje, kjer so pisarne državne tajnika in kjer jih je že pričakoval državni tajnik kardinal Pacelli. Chamberlain je ostal pri kardinalu Pacelliju četrst ure, nakar so bili državnemu tajniku predstavljani vsi člani njegovega spremstva.

S tem je bil sprejem angleških državnikov v Vatikanu končan in sta se Chamberlain in lord Halifax z istimi obredi, kot sta se pripeljala, epet odpeljala nazaj v vilo Madame, kamor jima je v kratkem predledku sledil državni tajnik kardinal Pacelli, da v imenu papeža angleškemu ministru predsedniku vrne obisk. Sprejemu v vili Madame je prisostvoval tudi angleški poslanik pri

Vatikanu, kakor nedavno imenovani apostolski delegat v Londonu msgr. Godfrey. Nato je bilo na angleškem poslanstvu pri Vatikanu svečano kosilo na čast kardinalu Pacelliju.

Pred vvhodom v Vatikan so stale ogromne množice ljudstva, tako da je imela policija mnogo posla, da je zadržala naval in zavarovala prosto pot za angleške državnike. Ko so se avtomobili pripeljali, je desetisočera množica navdušeno vzklikala. Chamberlainu in Angliji ter papežu in se je navdušenje ves čas, ki so ga angleški državniki prebili pri papežu, še stopnjevalo

in doseglo svoj višek, ko sta se Chamberlain in lord Halifax, oba ožarjenih obrazov, vračala iz vatikanske palače in navdušeno odzdravljala valove množicam.

Sprejem angleškega min. predsednika Chamberlaina pri papežu je napravil na vse najglabljši vtis. V mednarodnih krogih čutiljo njegov pomen v sedanjih razvojnih dobi mednarodne politike. Zadnji obisk angleškega ministrskega predsednika pri papežu je bil l. 1933, ko je bil pri sv. očetu sprejet takratni angleški predsednik vlade MacDonald v spremstvu zunanjega ministra sira J. Simona

Rimski posvet končan

Tako Angleži kakor Italijani so zadovoljni z uspehi. Uradno poročilo danes

Rim, 13. jan. b. Italijansko-britanska konferenca v Rimu je že končana, vendar pa politični krogi ne izključujejo, da bo jutri pred odhodom še enkratni sestanek med Chamberlainom in Halifaxom ter Mussolinijem. Ob tej priliki bo objavljeno tudi uradno poročilo o izidu razgovorov v Rimu.

Rimski uradni krogi poudarjajo, da je sestanek italijanskih in angleških državnikov potrdil, da niso samo odstranjene vse ovire, ki so pred kratkim ovirale britansko-italijansko sodelovanje, temveč da je prišel do izraza tudi sporazum iz l. 1936-37 in da se lahko zanesljivo pričakuje pravilen razvoj mednarodne politike, ki bo v skladu s mirno ureditvijo Evrope. Italijansko-britanska posvetovanja so se razvijala v zelo prijateljskih okoliščinah in ni ostalo nerešeno niti eno vprašanje, ki se tiče pravih vzajemnih odnosov med obema državama. Po mnenju rimskih krogov je sestanek med angleškimi in italijanskimi državniki izpolnil vsa pričakovanja.

vrno zopet v Pariz. Halifax mu bo poročal o rimskih razgovorih.

Rim, 13. jan. e. Danes je angleški zunanji minister lord Halifax povabil k sebi najprej ameriškega veleposlanika Philpisa, nato pa francoskega veleposlanika Ponceta. Ponceta je obvestil o tem, kakšne so italijanske zahteve in kakšno je bilo angleško stališče do teh zahtev.

V Londonu:

„Napor za ureditev Evrope“

London, 13. jan. b. Informacije o pogajanjih med angleškimi in italijanskimi državniki v Rimu niso poseve jasne. Uradni krogi trdijo, da je prerano govoriti o kakšnih uspehih, ker so vsi razgovori bili tajni. Pogajanja so se vodila v angleščini, ki jo Mussolini in grof Ciano odlično obvladata. Zaradi tega pri pogajanjih ni moglo priti do nobenih nesporazumov, nejasnosti ali zablod. Italijanski in britanski ministri so se dobro razumeli. Vsa rimska konferenca je bila sama velik napor za ureditev razmer v Evropi, pri čemur so bili na prvem mestu odnosi med Italijo in Veliko Britanijo. Ti odnosi se razvijajo zelo ugodno in nimajo nobenega namena, da rusijo sedanje zveze ali ostiše. Priznavajo, da so pogajanja med britanskimi in italijanskimi državniki stvarno končana, ni pa izključeno da se bosta Chamberlain in Mussolini še enkrat sestala, ker ostanejo britanski državniki še danes in jutri v Rimu. Iz istih krogov prihajajo vesti, da je ob priliki pogajanj Mussolini izrazil željo, naj bi v doglednem času prišlo do omejitve oroževanja, katere vprašanja naj bi rešila konferenca štirih velesil. Chamberlain je z zadovoljstvom vzel to željo v vednost in izrazil željo, da konferenci osebno prisostvuje, ker bo mnogo na tem lažje, da se ogromni stroški za oroževanje znižajo in se porabijo v druge kulturne namene.

„Ta obisk oznanjuje...“

„Osservatore Romano“ o Chamberlainovem obisku pri papežu

Rim, 13. januarja. dl. Glavni urednik vatikanskega glasila »Osservatore Romano« grof Della Torre je napisal ob priliki obiska angleških državnikov v Vatikanu uvodnik, v katerem pravi med drugim sledeče:

Obisk tako odličnih predstavnikov enega najmočnejših narodov na svetu pri sv. očetu, ki predstavlja in izraža najvišjo duhovno silo na zemlji, ima prav poseben moralni pomen. Ta obisk izraža globoko misel, da politika, — raz-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Jugoslavija dobi v Trstu svobodno luko?

Rim, 13. jan. TG. Na dobro obveščanih mestih govori, da bo italijanska vlada v kratkem stavila Jugoslaviji predlog, naj se v tržaškem pristanišču določi mesto, kjer bo Jugoslavija imela svobodno luko na podoben način, kot jo ima v Solunu. Italijanska vlada je baje pripravljena, da svoji sosedu nudi takšno ugodnost, ki bi o precejšnji meri okreplila gospodarske zveze med obema državama. Na istih mestih so izrazili tudi prepričanje, da bo mogoče že v bližnji bodočnosti vzeti v pretes oprsanje z graditve omrežja avtomobilskih cest v Jugoslaviji, ki bi se priključilo na italijansko omrežje, tako da bi od Trsta čez Ljubljano do Maribora peljala avtomobilska cesta za težke tovore. Italijanski gospodarski krogi bi ta načrt podprli. Z merodajne strani ta vest, ki že nekaj časa kroži po Rimu, še ni potrjena, a tudi zanikana ni bila. Pričakujejo, da bo nastopila jasnost v najkrajšem času.

Zadnji sestanek

Rim, 13. jan. e. Nocoj bo večerja v angleškem veleposlanstvu na čast Chamberlainu in lordu Halifaxu. To bo tudi zaključek uradnega obiska v Rimu. Na večerji bosta tudi Mussolini in Ciano. Lord Halifax odpušča najbrž že ponoči v Zenevo, kamor pride jutri popoldne na zasedanje Sveta Zveze narodov. Chamberlain pa bo odpotoval v London jutri popoldne.

Danes ni bil več predviden noben sestanek med angleškimi in italijanskimi državniki. Vendar pa se je pozno popoldne izvedelo, da bo proti večeru še en izredni sestanek med Chamberlainom in lordom Halifaxom ter Mussolinijem in grofom Ciano. Vest o tem tretjem sestanku je zopet vzbudila izredno zanimanje.

Danes v Ženevi Bonnet - Halifax

Pariz, 13. jan. AA. Francoski zunanji minister Bonnet odpušča nocoj v Zenevo, kjer bo imel jutri popoldne sestanek z angleškim zunanjim ministrom lordom Halifaxom. Bonnet se v torek

Poljska prizna Ukrajince

Samo želi naj ji ne nagajajo

Variava, 13. januarja. b. Pati Pred proračunsko debato v senatu je predsednik vlade izdal izjavo, v kateri je rekel med drugim, da ukrajinski narod, ki živi v skupnosti s poljskim narodom, hitro napreduje na kulturnem in gospodarskem polju, da bi bilo pa nevarno, če bi hoteli do mržičnosti pospešiti ta svoj razvoj. Dakle je predsednik vlade dodal, da so se spori, ki so se pripetili v ozračju napetosti zaradi trpljenja Karpatske Ukrajine, končali brez velikih žrtvi, in da gre zasluga za to zadržanje razumnih ukrajinskih in poljskih prebivalcev. Naslanjajoč se na takšno stališče, bosta oba naroda, ki že stoletja živita skupaj in bosta zmeraj žvela skupaj, nadaljevala politiko, temelječo na stvarnosti in pravičnosti. — Ukrajinske poslanke pa prosí, naj na Poljskem nikan ne iščejo Ukrajincev tam, kjer jih nikoli bilo ni, pa ne bodo našli nobenih vzrokov za pritožbe nad posto-

panjem poljskih oblast' z ukrajinsko narodno menišino, katere obetoi vlada priznava in ki jo hoče v okviru državne skupnosti osrečiti.

Chvalkovski v Berlin

Praga, 13. januarja. AA. DNB: V obveščanih krogih trdijo, da je prispelo v Prago vabilo, naj Češko-slovaški zunanji minister Chvalkovski obišče Berlin. Datum obiska se ni točno določil. Trdi se, da bo Chvalkovski odpotoval v Berlin takoj po obisku madžarskega ministra zunanjih zadev grofa Czakyja. Chvalkovskega bo spremljalo v Berlin večje število čeških strokovnjakov, ker bodo pogajanja vprašanja zavzemala največji del razgovorov. Chvalkovskega bo v Berlinu sprejel nemški minister zunanjih zadev v. Ribbentrop.

Madžarska proti Kominterni

Berlin, 13. januarja. AA. DNB: Uradno potrjujejo, da je madžarski zunanji minister grof Czaky danes ob 13.30 sprejel nemškega, italijanskega in japonskega poslanika ter jim v imenu madžarske vlade sporočil, da je madžarska vlada pripravljena pristopiti k protikomunističnemu paktu. Grof Czaky je izjavil, da jih v imenu madžarske vlade prosí, naj to pripravljeno madžarske vlade sporoče svojim vladam.

(Nadaljevanje s 1. strani)

umljena v najlepšem smislu besede in sprejeta v svoji najširši nalogi: da namreč ureja tudi medsebojne odnose med narodi — ne more, da se ne bi hranila tudi od najvišjih duhovnih zakladov in da ne bi upoštevala moralnih krepkosti, ki potekajo iz vere ter da ne bi stremela k neusahljivi luči krščanske omike. Ta obisk nam razodeva, da takšna politika, ki gradi prijateljske zveze med narodi in je jamstvo za mir ter splešni napredek, da takšna politika, ki jo vodi imperij kakor je britanski, kateri se razteza na vse kontinente in na vsa plemena, dobro razume in tudi ne more drugače kakor da futi blagodejno učinkovitost poslanstva svete stolice. Ta obisk dokazuje ponovno, — ker je evangelij najpopolnejši izvor človeške civilizacije, — da se tudi sile, ki se za napredek civilizacije bore, to so vera in morala, etika in politika, morejo zvezati in se združiti ter soglašati pri delu za ta svoj skupni cilj. Dogodki in osebe, o katerih je govor ter okoliščine, v katerih se pojavljajo, same dovolj zgovorno pričajo o tej resnici.

G. Chamberlain je ovekovečil svoje ime v zgodovini miru. Brez njega bi se ponovila ona stran človeške zgodovine, ki smo jo videli l. 1914. Njemu ob strani je lord Halifax, prav tako star borec za mir, do nedavna podkralj v Indiji. On je izžrpal svojo vero v načelo, da red med narodi more potekati le iz stroge pravičnosti, iz širokosrčnega sodelovanja in bolj na osnovi pripravljanja, kakor samih zapovedi. Od velike kolonialne politike do mednarodne politike je kratak korak. Obzorja se ne menjajo, ampak le širijo. To načelo je spremljalo g. ministra v zunanju ministrstvu, kjer kot zvest sodelavec ministrskega predsednika nadaljuje po duhu in srcu delo svojega očeta, ki je na vsemkem polju stremel za združenjem vseh vernikov v Kristusu, kar naj bi prineslo soglasnost in plemenito sožitje med narodi.

Oba državnik prihajata kakor njuna prednika pred 6 leti, MacDonald in Simon, iz istimi čustvi, z istimi upi v težki uri, ki je precej podobna po svojih skrbih oni pred 6 leti. Podobno je tudi sedaj prihtakovanje narodov. Prihajata k našemu papežu, da mu izkaže trajno spoštovanje in zaupanje v velikega angleškega naroda, kateremu je sv. oče že odgovoril s tolikimi spomina vrednimi dokazi razumevanja in čustvovanja. Zgodilo se je to v slovesnih prilikah, kakor ob kanonizaciji Janeza Fisherja in Tomaža Mora.

Obisk britanskih ministrov je prišel takoj za tem, ko se je ustanovila pri angleški vladi apostolska delegacija, ki je posledica in višek simpatij, ki vladajo med sv. stolico in britanskim imperijem. Ministra se bosta poklonila papežu v dnevi, ko dva naroda, ki sta si tako zelo podobna po političnih sposobnostih, pomorskem duhu in trgovskem ter kolonialnem geniju, ustanavljata potrebno ravnovesje na važnem odseku Evrope ter sta s tem veliko doprinešala za evropski mir.

To tolaži in dviga duha vsem narodom, ki toliko kličejo in so tako zelo potrebni varnosti, miru in prijateljstva ter želijo soglasnega dela in se zgražajo zaradi vednih novih sporov ter v strahu vedno na straži poslušajo vsak glas, ki obeta boljše tase, vsak znak in vsako delo, ki nam obeta medsebojne prirčne odnose, človeške vzajemnosti in zgradnjo človečanske ter krščanske dobrote.

Požari v Avstraliji

Večje število velikih mest v nevarnosti

Adelaide, 13. januarja. AA. Reuter: Danes je začelo greti v gozdocvili okoli Adelaide. Ogenj je zajel več žag in 30 hiš v mestu. Več tisoč ljudi, posebno žensk in otrok, beži iz mesta. Nekateri begunci so se zatekli na obal, toda njihov položaj je tako brezupen, da so morali organizirati posebno ekspedico, da jih reši.

Gozdni požar je presenetil pri Warburtonu 600 ljudi, ko so ravno šli na trg. Zatekli so se na breg reke. Pomagati jim ni moglo, ker jih obdaja pravi

ognjeni zid. Ugotovili so, da jim za zdaj še ne grozi nevarnost. Danes se je požar še bolj razširil, ker piha hudi veter. Več mest je v nevarnosti. V mestu Erici je ogenj zajel več hiš. Med prebivalstvom je zavladala panika. Iz mesta Kindermaia je zbežalo mnogo žensk in otrok, vendar še ni znano, kakšna je njihova usoda. Bati se je, da so zgoreli. Mesto Melbourne trpi od hude vročine. Temperatura je znašala danes senci 112 stopinj Fahrenheitta, to je več ko 44 stopinj Celzija.

Katalonija v hudi stiski

Tortosa padla — Katalonci kličejo pod orožje do 50 leta

Hendaye, 13. januarja. dl. — Kljub temu, da na katalonskem bojišču vlada slabo vreme in da že nekaj dni stoji megla, ki je najboljša zaveznica umikajoče se rdeče armade, ker jo ne morejo zasledovati Francosa letala, se boji v vsi sridlostjo nadaljuje. Včerajšnji dan zaznamuje nov sunek Francovih čet, ki prodirajo vzhodno od Balaguera. Argonske divizije so zasedle močno utrjeno postojanko v drugem obrambnem pasu Agramunt, ki leži na cesti med Pansom in Tarego. Tako je tudi severno od Cervere napravljena luknja v drugi obrambni pas.

Na cesti, ki iz Leride vodi v Taragono, so Navarci po zavzetju Mont Vlacha dalje prodirali proti drugemu važnemu mestu Vallu in se mu precej približali. Pri tem so zasedli nekaj vasi.

Velik uspeh je dosegel tudi general Yague s svojimi Marokanci, ker se mu je posrečilo zasesti strategično jako važno mesto Falses, ki leži ob cesti, ki vodi od Ebrovega kolena proti Taragoni. Očitno je, da Francosa armada nadaljuje s svojo staro taktiko obkoljevanja na obeh krilih, kar sili središče nasprotne obrambe, da se mora samo umikati, da se izogne obkolitvi. Če se bo prodiranje nadaljevalo tako uspešno, kakor zadnje dni, potem bo že v prihodnjih dneh pade Taragono neizbežen. S padcem tega važnega katalonskega mesta pa je za rdečo armado zgubljen tudi ves trikot med Tortoso, Moro del Ebro in Taragono, s čemer bi Franco pridobil na novo okrog 100 km sredozemske obale in nad 3000 kvadratnih kilometrov katalonskega ozemlja.

Katalonija se zaveda svoje nevarnosti in zato je danes poklicala pod orožje vse moške od 36. do 42. leta. Starejši moški do 50. leta pa so prav tako bili vpoklicani, in sicer za gradnjo utrdb in za tehnična dela. Razen tega je vojno poveljstvo poslalo v bojno črto vse razpoložljive sile, sploh vse vojske, ki jih morejo v zaledju utrpeli.

Posebno Barcelono je hudo zadela zasedba Montblanca, ker je s tem predrt drugi obrambni pas pred Barcelono. V Barceloni računajo s tem, da pade Taragono ne bo moglo več preprečiti. Mesto moških, ki so do sedaj oskrbovali zaledje, so bile mobilizirane ženske od 19. do 25. leta, da prevzamejo njih službo. Katalonija se pripravlja na skrajni odpor.

V Parizu črnogledi glede Katalonije

Pariz, 13. jan. b. Položaj republikanske armade v Kataloniji presojava v Parizu zelo pesimistično. Nobenega dvoma ni več, da so republikanci izgubili svoje prve obrambne črte, ki so bile dobro zgrajene. Pri Taragoni se nacionalisti nahajajo na drugi strani gorskega venca, oddaljen le še 20 km od mesta. Ako se jim posreči prebiti pomožno republikansko črto, potem jih nihče več ne bi ustavil, da se ne bi spustili v dolino, zaradi česar bi šest republikanskih armadnih zborov prišlo v sila neprijeten nevaren položaj. Franco bo morda dopustil, da republikanci zavzamejo tudi Penarajo, nadaljeval pa bo svoje ofenzivo v Kataloniji. Da pretrga vsako zvezo s Francijo in prepreči dobavo vojnega materiala in hrane. Zaradi takšnega položaja v Kataloniji se je pričela v Franciji velika propaganda za pomoč republikanski Španiji. V tej kampanji so se zedinili desničarji in levitarji in vsi zahtevajo, da se reši republikanska Španija, ker bi nacionalistična Španija pomenila za Francijo vedno ogromno nevarnost. Francoski zunanji minister Bonnet je imel sredi dolg razgovor s sovjetskimi poslanikom v zavedi pomoči republikanski Španiji. Bonnet se je razgovarjal o tem, kako bi se preprečil popoln polom Barcelone in Valencije. Sovjetski poslanik je obljubil republikanski vladi v Španiji veliko

Dr. Stojadinovič se je vrnil

Ljubljana, 13. jan.

Danes ob 8.50 je z brzovlakom prispel preko Jesenice v Ljubljano predsednik vlade in zunanji minister g. dr. Milan Stojadinovič v spremstvu svojega šefa kabineta dr. Dragana Protiča. Na ljubljanski železniški postaji so pričakovali in pozdravili g. predsednika vlade ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen, dr. Josip Ažman, advokat in član banovinskega odbora JRZ, direktor »Vremenca« in narodni poslanec g. Dragi Stojadinovič, direktor »Vremenca« ing. Glišič, direktor Jadranske podunavske banke g. Ljubomir Džinovski in advokat dr. Milan Korun. Po krajšem zadržanju se je predsednik vlade ob 9.10 odpeljal v Belgrad.

pomoč, ki naj bi prišla iz Rusije skozi Francijo. Ta material bi se lahko brez težav pripeljal do francoskih luk, od koder bi se lahko naglo odpremil v Katalonijo in odtod na določena mesta. Potrjuje se vesti, da v zadnjih dneh prihajajo v Katalonijo neprestano vlaki z vojnimi materiali, ki upajo, da bo rešil republikansko Španijo. V zadnjih dneh so prispeli v republikansko Španijo tudi novi prostovoljci, ki so bili odposlani v mednarodne brigade.

Švicarski list o kraljici Mariji

Veliki švicarski list »La Suisse« je za rojstni dan kraljice Marije prinesel daljši članek, ki v njem med drugim takole govori:

»V ponedeljek 9. januarja je Jugoslavija praznovala rojstni dan kraljice Marije. Rojena romunska princeza je prva leta svojega življenja preživela v domovini, kjer so na dvoru zapažali njez blagi značaj ter njeno preveliko skromnost. Prvo svojo železko izobrazbo je dovršila na Angleškem, kjer se je zlasti izkazala v naravoslovlju in kjer je pokazala, da ima mnogo smisla za književnost in zgodovino. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je mlada dedlica odšla v domovino, kjer se je skupaj s svojo materjo in s tremi sestrami posvetila negi ranjenec in bolnikov. Tudi po vojski je delovala v dobrodelnih društvih ter je zlasti pazila na skrb za vojne sirote. Nato list piše o njeni srečni možitvi s kraljem Aleksandrom ter nato nadaljuje: »Kraljica Marija je vedno kazala veliko skrb za vzgojo in le svojih otrok, marveč otrok vse Jugoslavije. Večkrat je že rekla: »Otroci so naša največja skrb, mir pa je nekaj, kar spada med dolžnosti vseh žensk na svetu!«

List nato navaja, za koliko dobrodelnih društev kraljica Marija skrbi, v njih deluje, jih je tudi sama ustanovila. Vsa ta društva pa imajo

velik socialen pomen in plemenit namen. Nato pa nadaljuje list: »Polje tega je imela stalne stike s socialnimi in intelektualnimi gibanji v Jugoslaviji. Močno se kraljica Marija zanima za obdržavanje narodnih noš in narodnih vezovin. Sama ima v svojem dvoru sijajno zbirko narodnih noš in narodnih umetniških ročnih del. Umetniško zelo izobražena, se kraljica Marija vedno peča s slikarstvom in kiparstvom.«

Nato list popisuje veliki udarec, ki je zadel kraljico Marijo in vso Jugoslavijo s tragično smrtjo kralja Aleksandra, naker nadaljuje: »Kraljica Marija je svojo žalost prenesla z velikim junaštvom. Niti en hip ni pozabila svojih ustanov, ki stoje pod njenim varstvom, čeprav je morala podvojenno se posvetiti vzgoji svojih otrok, zlasti pa svojega najstarejšega sina kralja Petra II., ki je najmlajši vladar na svetu. S pomočjo in sodelovanjem svojega sorodnika kneza namestnika Pavla, čigar vika kultura in državniška izkušnost v veliki meri olajšuje njegovo nalogo, kraljica Marija, zavedajoč se svojih visokih dolžnosti, vse svoje sile posveča, da bi najbolje pripravila svojega najstarejšega sina za težke naloge, ki jih bo sprejel kot vladar. Jugoslavija s simpatijami ter hvaležnostjo spremlja njeno lepo delo.«

JNS ima 4 poslance

Kakor poroča glavni volilni odbor, je bilo na Mačkovih listih izvoljenih vsega skupaj 67 poslancev. Od teh 67 poslancev jih ima Mačkova Hrvatska seljačka stranka 47, drugih 20 poslancev pripada srbijski združeni opoziciji ter JNS. Prav za prav jih ima srbijska združena opozicija 16, JNS pa le 4. Ti srečni štirje zastopniki nekdanj vsemožne stranke so: Peter Živković, Aleksa Jovanović, Milorad Marković in Ilija Mihačević. — Srbski zemljooradniki so dobili vsega skupaj 10 poslancev, po večini v Bosni. Davidovičeva demokratska stranka je dobila 3 poslance, radikali Ace Stanoevič so dobili dva poslance, in sicer Lazo Markoviča in Stamenka Stošiča. Samostojna demokratska stranka pa je dobila 1 poslanca.

Hrvatska himna naj se spremeni

List »Nova Hrvatska« piše, da je zadnje čase nastalo več vprašanj, ki jih je treba rešiti, ki se na videz niti važna ne zdo, pa so vendar zelo važna. Prva taka važna naloga je, spremeniti besedilo hrvaške narodne himne »Lijepa naša domovino«. Nato navaja, kakor list pravi, važen razlog za to spremembo: »Sedanje besedilo ne omenja vseh hrvaških krajev, ki bi jih moralo omenjati. Ne omenja ne Dalmacije z njenim biserom, našim Jadranom, ne kršne Hercegovine, ne spominja Bosne ponosne, ki je naša in naša prihodnost. Sedanje besedilo je nastalo takrat, ko je bilo treba buditi glavo domovine in naroda. bansko Hrvatsko, sedaj pa je to treba dopolniti še z drugimi udi, ki so trdno povezani v eno celoto. Stvar poklicanih strokovnjakov pa je, da bo novo besedilo ustrezalo stvarnosti.«

»Nova Hrvatska« in »Samouprava«

»Nova Hrvatska« je hrvaški nacionalistični list, ki je te dni priobčil tudi članek, v katerem takole govori: »Za dandanašnje strašne čase niti ni duhovnih vrednot. Tisto malo, kar bi morda moralo biti kulturna vrednota, je v rokah znanih nam tujevc in pomeni sredstvo za nabiranje kapitala... Skrivna društva domačih izrodov in tujevc vladajo po svojih predstavniki na vseh področjih narodne življenja. Narodna skupnost jim je navadno sredstvo za izkoriščanje. Narodni ideali pa so gola reklama za pridobivanje potrebne večine.«

Na to pisanje pa je odgovorila belgrajska »Samouprava« takole: »Treba je priznati, da smo pre-

Odmevi k sestanku v Rimu

Zanosno poročilo agencije »Stefani«: »Nove osnove dveh cesarstev«

Rim, 13. jan. AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Šef italijanske vlade in angleški premier sta vodila v toku zadnjih dveh dni dolge in prirčne razgovore v prisotnosti grofa Ciana in lorda Halifaxa. Važnost sestanka v Rimu je v glavnem v tem, da so predstavniki dveh imperijev prišli do osebnega stika na osnovi enakosti. Zasluža angleškega predsednika vlade Chamberlaina je v tem, ker je razumel novi čas ter stopil vanj z vso odločnostjo in prepričanjem o potrebi priznanja novega ravnovesja. Ta zdrava in plodonska stvarnost angleškega državnika je imela za posledico dva markantna dogodka v zgodovini Evrope, namreč sporazum z dne 16. aprila 1938 z italijanskim imperijem ter monakovski mir. Na ta način je bila opravljena velika sprememba prejšnjega ravnovesja in to v splošnem interesu Evrope. Chamberlain se je zelo odločno upri uporabljati pri svojih političnih stremljenjih vojno. Teh metod ni moglo uporabiti niti proti Nemčiji, ki je bila odrinjena tako rekoč v krog malih držav. Izgledalo je že, da postanea takozvani demokratski sistem na eni in nacionalnosocialistični sistem na drugi dva tabora sovražna ter da Evropa stoji na razpotju. Chamberlain je bil tako pameten, da je začutil novi čas ter je zavzel odločno stališče proti vsem ekstremističnim in vojnim strujam. Priznati je treba Chamberlainu pred zgodovino veliko zaslugu, ki jo je napravil svetu. Italijanski imperij in njegova vojna sila morata biti odslej stvarnosti, o kateri se bo vodilo računa tako v Evropi kakor izven nje. Italijanski imperij je nova stvarna evropska in sredozemska sila, katere moč

se čuti tudi izven Evrope. Vsi poskus, da se te stvarnosti ne priznajo, so končali klavrno. Prav tako ni mogel Chamberlain v pogledu Nemčije voditi drugo politiko, kakor politiko pravice in splošnih interesov, kajti če to ne bi bil napravil, potem bi moral voditi vojno politiko.

Te dni so bile torej začrtane nove osnove dveh cesarstev, pri tem se ne sme pozabiti odločno in lojalno stališče Nemčije, v čemer se ponovno potrjuje življenjska in plodonska sila osi Rim-Berlin, ki predstavlja močan in nedeljiv sistem v službi ohranitve novega miru, zasnovanega na pravici.

»Temps« v dvomih

Pariz, 13. januarja. AA. Havas: »Temps« komentira rimske razgovore ter v svojem uvodnem članku med drugim pravi: Treba se je varovati preveč formalistične ocene obiska angleških ministrov v Rimu predi dokler ne bo znano uradno poročilo, ki bo verjetno objavljeno že danes. Toda vse dosedanje indicije dopuščajo misel, da je v resnici, da je vsak ostal pri svojem stališču in da so v bistvu stvari ostale tiste, kjer so bile pred prihodom Chamberlaina in Halifaxa v večno mesto. Temu se človek niti ne bi mogel čuditi, če pomislimo, na okoliščine, pod katerimi je od tega obiska prišlo. Italija je postavila vprašanje francosko-italijanskih odnosov, zaradi katerih Anglija z ozirom na njeno tesno zvezo in njeno stalno sodelovanje s Francijo in vseh poljih ne more ostati ravnodušna. Ne bo prišlo do posebnega sporazuma, ki bi na kakršn koli način mogel kar koli sromeniti v popolni solidarnosti med Francijo in Veliko Britanijo in niti v najmanjši meri podpirati os Rim-Berlin.

Belgrajske novice

Belgrad, 13. jan. m. Na predlog notranjega ministra so kr. namestniki podpisali ukaz, s katerim se sedež občine Bloke v loškem kraju prenese iz kraja Nova vas v kraj Fara.

Belgrad, 13. jan. m. Ministriški svet je sklenil, da se dosedanja pomožna pošta v Frankolovem ukine in namesto nje odpre državna pogodbeno pošta.

Belgrad, 13. jan. m. V kmetijskem ministruv je napredoval v 4-II skupino inž. Franjo Lukman.

Belgrad, 13. jan. m. Te dni je obhajal 70 letnico življenja znani srbski znanstvenik dr. Bogdan Gavrilović. Niemu na čast bo 19. t. m. v veliki dvorani tehnične fakultete prirejena slavnostna akademija.

Kako posreduje dr. Vinko Vrhovec

V »Jutru« dne 13. t. m. smo brali važno novico, da je predsednik ljubljanskega društva za ceste g. dr. Vinko Vrhovec v gradbenem ministruvu interveniral da bi se začela delati državna cesta od Jeperce do Labor pri Kranju. In vsakdo se je moral čuditi, da je predsednik društva za ceste prišel na misel v tej zadevi posredovati in dregati v gradbenem ministruvu. Saj je vsakdo v božični številki »Slovenca« lahko bral, da je banska uprava že pred božičem uvedla v delo gradbeno podjetje Dedek. Da pa to podjetje še ni začelo delati in kopati, bo pa morda razumljivo tistemu, ki ve, da se v debelem enegu in ob zamrzneni zemlji take stvari ne delajo. Zaradi tega je banska uprava podjetju tudi dovolila karentno dobo do konca marca, vendar mora podjetje med tem časom dovažati gradbeni material, kar se lahko opravi tudi v zimskem mrazu. Banska uprava bo do tega roka morala izvesti tudi nekaj razlastitev, tako da bo zaradi tega podjetje še pred potekom karentne dobe lahko začelo delati, ako eveda do takrat nastane lepo vreme. Prav tako je banska uprava uvedla v delo podjetje Brčić iz Ljubljane, ki je izlicitala modernizacijo državne ceste od Kranja do Naklega. Vendar tudi to podjetje do pomladi ne more pričeti delati. — To se pravi, da bi po ljubljanskih vzorih morda kak »Jutrov« mož zah-

Desničarsko gibanje med našimi Madžari

List »Dane«, ki izhaja v Novem Sadu, piše: »V dobro poučenih krogih so izvedeli, da je v Novem Sadu skupina nekoliko mladih ljudi, ki o sebi trde, da so voditelji desničarskega gibanja med našimi Madžari. Ti žele ustanoviti madžarsko ekscijo jugoslovanskih skavtov, in sicer po navodilih iz Madžarske. Posamezni člani te skupine so želeli biti sprejeti v organizacijo strelnih puščic na Madžarskem. Kaj neki je skrajni cilj in namen te skupine?«

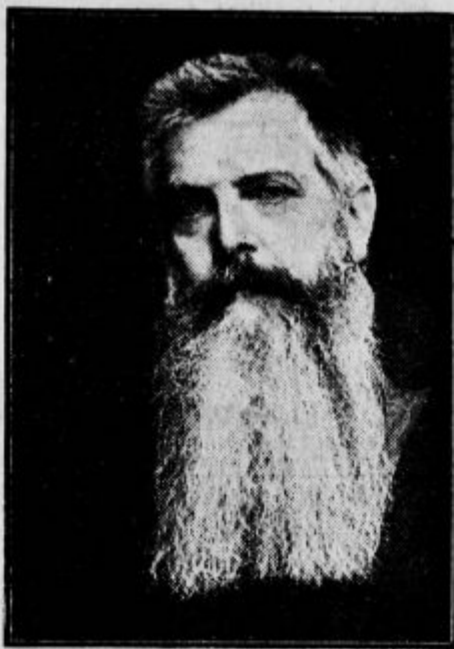
Slovenski poslanci JRZ odpotovali v Belgrad

Ljubljana, 13. januarja. Z brzim vlakom ob 9.10 zvečer je odpotovala prva skupina narodnih poslancev JRZ dravske banovine v Belgrad. V Zidanem mostu se jim bodo pridružil narodni poslanci JRZ iz mariborskega volivnega okrožja. Ob 22 zvečer potuje druga skupina narodnih poslancev JRZ v Belgrad. S to skupino potuje tudi senator g. dr. Franc Kulovec.

Zagrebska vrem. napoved: Zjasnilo se bo. Zemunska vremenska napoved: Milo vreme, pretežno oblačno z dežjem v vzhodni polovici, postopna zjasnitev v zahodnih krajih. — Najnižja toplota 13. jan.: Zaječar — 10, najvišja Split + 15.

Rajko Nahtigal

prvi s kraljevim ukazom imenovani predsednik Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani

S kraljevim ukazom je bil včeraj imenovan za prvega predsednika Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani akademik Rajko Nahtigal. S tem je slovenska akademija, ki je bila pred nekaj meseci uradno ustanovljena in s kraljevim ukazom postavljena za enakovredno akademijama v Zagrebu in Belgradu, dobila svojega prvega, a kraljevim ukazom imenovanega predsednika. Zdaj šele bo lahko pričela svoje delovanje, ki naj bi

bilo za slovenski narod kar najbolj plodonosno in naj bi predstavljala pred vsem svetovno slovensko znanstveno misel.

Predsednik Rajko Nahtigal, ki zdaj stopa na tako častno mesto, je že več let vodil kot predsednik pripravljalnega odbora za slovensko akademijo vse priprave, ki so bile kronane z uspehom. Na čelo najvišje slovenske kulturne ustanove stopa znanstvenik svetovnega imena, slavist, ki je upoštevan v vseh širnih slavističnih krogih. S svojimi študijami iz staroslovanščine, iz katerega področja je izdal že več knjig, spada med največje poznavalce najstarejše zgodovine slovenskih jezikov. Vpravi pred nekaj dnevi smo obširneje obravnavali njegovo najnovejše delo o slovanskih jezikih, ki je edinstveno v evropski literaturi in ki je pravi priročnik vseh dosedanjih rezultatov starejših slavističnih raziskovanj.

Poleg jezikoslovnih razprav iz ruščine, slovenščine in drugih slovanskih jezikov, je napisal tudi priznano slovnico albanskega jezika, katerega vnet raziskovalec je bil svoj čas. Njegovi portreti velikih slovanskih filologov spadajo med tista dela, ki jih mora vsak slavist prebrati ob vstopu na univerzo. Kakor pričča najnovejša knjiga, je predsednik naše akademije v svoji največji tvorilni moči ter pričakujemo od njega zdaj sintetičnih del njegove velike slavistične tradicije.

Ko zdaj stopa ta odlični slovenski znanstvenik kot prvi od kraljevega namestništva imenovani predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, čestitamo najprej akademiji sami, da ji stoji na čelu mož, ki si je toliko prizadeval za njeno ustanovitev, prav tako pa tudi njemu ter mu želimo, da bi pod njegovim vodstvom slovenska akademija zaživela z vsvojo življenjsko močjo ter da bi ji postavil temelje, ki bodo vzdržali stoletja.

Vivat, crescat, floreat Academia Labacensis!

Kako je prišel umor Viktorja Marna na dan

Tolovaj Anžur izdal Lojzeta Marna. — Ta vse taji. — Nova aretacija

Ljubljana, 13. januarja.

Prebivalci Šmartna ob Savi so se včeraj oddahnili, ko so spoznali, da bo končno pojasnjen tajinstven primer čevljarkega pomočnika Viktorja Marna, ki je pred dvema letoma in pol nenadoma izginil. Vsi so bili prepričani, da je postal pač žrtev zločinkega napada in umora. Vevši orožniki, ki so že leta 1936 napeli vse sile in zmožnosti, da bi razvozljali in pojasnili skrivnost mladega čevljarkega pomočnika, niso mirovali kljub temu, da je bilo proti Lojzetu Marnu ustaljeno kazensko postopanje zaradi zločina umora. Posebno pozornost so posevali delovanju in kretanju zloglasnega tolovaja Jožeta Anžurja, katerega dva brata sta končala na prav žalosten način.

Jožeta Anžurja so preganjale naše oblasti zaradi raznih vlovov. Na vesti je imel nad 20 vlovov, pri katerih je razne stranke oskodoval za najmanj 160.000 dinarjev. Anžurju se je, kakor smo že včeraj poročali, posrečilo pobeegniti na nemško Koroško. Pri nekem posestniku v vasi Kirschenther blizu Celovca se je udinjal kot hlapec z napačno jugoslovansko legitimacijo. Koroški orožniki so pri kontroli tujeve zahtevali od posestnika hlapčeve dokumente. Izročil jim je jugoslovanski dokument pod naslovom »Viktor Marn« z vsemi rojstnimi in drugimi podatki. Koroške varnostne oblasti so nato vprašale najprej komisariat na Jesenicah, kakšen človek naj bi bil ta Viktor Marn. Jeseniški komisariat je poslal poročilo o rojstnih podatkih in o »vojniški izpravi« na vevško orožniško postajo.

Dve sliki poslani na Koroško

Ko je komandir g. Sušnik pregledal poročilo koroških oblasti, mu je bilo takoj jasno, da mora biti tu po sredi gotovo Anžur. Vedel je, da je Viktor mrtev, slutil pa je, da se pod njegovim imenom najbrž skriva zloglasni Jože Anžur. Preko ljubljanske policijske uprave je g. Sušnik poslal na Koroško dve sliki, tako sliki pogrešanega Viktorja Marna in sliko Jožeta Anžurja. Tam so dognali, da »hlapec« Marn ni pravi in da se pod tem imenom skriva tolovaj Jože Anžur. Ta je bil aretiran in prepeljan v ljubljanske zapore še pred božičnimi prazniki. Jože Anžur je kratko priznal, da mu je »vojniško izpravo« izročil Lojze Marn, s katerim sta bila znanca in prijatelja. Marn mu je dajal tudi večkrat zavetišče pred orožniki.

Komandir g. Sušnik se je po praznikih 28. decembra osebno odpeljal na Jesenice in tam izdelal pri neki stavbinski družbi zaposlenega Lojzeta Marna. Odpeljan je bil takoj v ljubljanske sodne zapore. Lojze Marn je odločno in trdovratno tajil, da bi bil kdaj dal Jožetu Anžurju bratovo vojniško izpravo. Jože Anžur pa je pri svoji izjavi vztrajal.

Lojze Marn sploh noče ničesar vedeti in priznati. Še vedno trdi, da se bo »brat Viktor« čez nekaj dni pojavil živ in zdrav. Sum bratomora proti Lojzetu Marnu pa se je zadnje dneve zgoščeval in dobival skoraj konkretne oblike.

»V šupi iščite!«

Vedno bolj so se v Šmartnu in okolici širile govorice, da mora biti pogrešani Viktor Marn zakopan kje v bližini hiše Lojzeta Marna. Po domače tam pravijo pri »Tihljovih«. Ko so bili orožniki pred dnevi zadajkrat na Tihljovem domu, jim je stari oče, ves zmučen in obupan začel praviti:

»Gospodje! Tukajje v šupi iščite grob sina Viktorja! Tukaj ga boste našli revež!«

Komandir g. Sušnik se je včeraj odločil, da prične najstrožje preiskavo. V prisotnosti vaščanov — prič so začeli najprej okoli 9.30 kopati in brskati po šupi, ki je bila postavljena po 11. juniju l. 1936. Delo je trajalo dobri 2 uri. Odkril: so betonsko ploščo, ki so jo s težavo dvignili. Našli so gneznico. Nudil se jim je grozen prizor. V gneznici so dobili človeške kosti, tako rebra, vsa cela, nožne kosti in hrbtnico. Zlasti dobro je bila ohranjena lobanja, ki se je že odročila od ostalega okostja. Po zobjovu in spodnji in zgornji čeljusti so vaščani spoznali, da mora to biti lobanja pogrešanega Viktorja Marna. Vsi vaščani so zlasti odločno izjavili, da je lobanja Viktorjeva, ko so videli v zgornji čeljusti 4 zlate zobe, ki jih je prav značilno nosil pogrešani.

Sodna komisija pod vodstvom preiskovalnega sodnika dr. A. Dremljca, dveh sodnih zdravnikov-izvedencev in zapisničarja je pričela posloovati. Delo je šlo v vaeko malenkost. Sestavljen je bil obširen zapisnik o lokalnem ogledu. Okoli Tihljove domačije se je zbirala radovedna množica, nervozno pričakujoč končnega rezultata.

Domači so čestitali naposed vevstnemu g. komandirju Sušniku za njegov trud, da je nad vaščani zbral

hud madež zločinstva. Na odredbo preiskovalnega sodnika so po končanem uradnem poslovanju pobrali vse kosti v krsto in jih odpeljali v mrtvašnico pokopališča pri D. M. v Polju.

Danes popoldne je bil pogreb tako tragično umrlega Viktorja Marna ob veliki udeležbi vaščanov in drugih ljudi s Posavja.

Nova aretacija

Na odredbo preiskovalnega sodnika dr. A. Dremljca, ki je vodil komisijski ogled z vso strogostjo in natančnostjo, so orožniki nato še snoči aretirali Ludvika Blaža, Marnovega intimnega prijatelja, po poklicu mizarskega pomočnika. Blaž je star 27 let. Kakor je bilo po raznih pričah doganjeno, je ta pomagajl prve dneve potem, ko je bil Viktor pogrešan in ko se o stvari niso zaznali vevški orožniki, betonirati gneznico, to le deloma. Ta gneznica je bila nato s peskom zasuta. Pozneje po desetih mesecih, ko je bil Lojze Marn puščen iz zaporov, je bila gneznica popolnoma zabetonirana. Očetu Francetu, ki je star 67 let, in materi, stari 65 let, o vsej stvari ni bilo nič znanega.

Aretriranega Ludvika Blaža, ki je osumljen najmanj zločina prikriivanja umora Viktorja Marna, so vevški orožniki snoči najprej pridržali na postaji, davi pa so ga odpravili v preiskovalne zapore tukajšnjega okrognega sodišča.

Vse Posavje napeto pričakuje nadaljnjih rezultatov preiskave, ki bo pač, tako so vsi prepričani, pojasnila uosoda Viktorja Marna.

Velik požar v Leskovcu pri Ptuj

Ptuj, 13. januarja.

Preteklo noč je v Leskovcu pričelo goreti gospodarsko poslopje, last Janeza Windišca z Brega pri Ptuj. Škoda, povzročena po požaru, znaša nad 165.000 dinarjev. Poslopje s pritlikinami je imel v najemu trgovec Pinterič Ivan. Požar je izbruhnil ponoči med 2 in 3, ko je vsa vasa spala. Zgloj slučajno se je zahvaliti, da se je našel človek, ki je vzdrnil ljudi tedaj, ko je že plamen švilgal z gospodarskega poslopja in hleva. V vasi je bila velika panika. Ljudje so pričeli z omejevanjem požara, ker se rešiti ni več dosti dalo. Domači gasilci so reševali živino. Če bi zapihal veter, bi bila vsa vas v plamenu. Poštarica, gospodična Novak Ljubca, je ponoči telefonično poklicala poštarico iz št. Vi-

Zanimiva aretacija mlade tihotapke

Orožniki v Kustošiji pri Zagrebu so že delj časa opažali, da po cesti, ki pelje v Zagreb, pogosto vozi osebni avtomobil znamke DKW, ki ga šofira mlada plavalasica. Avtomobil ima nemško številko. Ker je bilo orožnikom znano, da v zadnjem času tihotapci v veliki množini tihotapijo saharin iz Nemčije, so začel sumiti mlado plavalasico. Zanimali so se za ta avtomobil in njegovo lastnico in so ugotovili, da se piše Katarina Kutechich in da je iz Lipnice v bivši Avstriji. Večkrat je bila v družbi bratov Umek iz Brezice, obiskovala pa je nekega gostilničarja na Maksimirski cesti.

Ob neki priliki, ko je avtomobil stal v Kustošiji, lastnica pa ni bilo v bližini, so orožniki hitro preiskali avtomobil. Pod šoferjskim sedežem so našli precej velik prostor, ki je bil takrat prazen, vendar pa so našli orožniki nekaj saharina. Sedaj so bili prepričani, da se s tem avtomobilom vtihotaplja saharin. Bilo je jasno, da ima lepa plavalaska odjemalca, katerim je prodajala saharin. Zato orožniki niso takoj aretirali Katarine Kutechich, pač pa so jo trajno opazovali. Tako so ugotovili, da pogosto zahaja k nekemu Zajerskemu, ki biva v vasi Prečko. Stanovanje tega moža so orožniki preiskali in našli okrog 40 kg saharina. Orožniki so bili pri Zajerskem nekaj minut pozneje, ko je od njega odšla tihotapka. Zato so jo hitro zasedovali proti Zagrebu. Pri zasledovanju so imeli srečo. Pri Jordanovcu so namreč zagledali avtomobil DKW in v njem takoj spoznali last tihotapke. Avtomobil je bil prazen, motor je pa še deloval, znamenje, da je šla Katarina k nekemu na obiek in da se bo kmalu vrnila. Orožniki so se skrili v prvo vev in čakali na Katarino. Kmalu se je pojavila elegantna dama v družbi bratov Umekov. Ko so vsi trije zasedli sedeže v avtomobilu, so orožniki skočili iz zasede in zaklicali: »Stoj! Legitimacije!« Elegantna dama je sprva prebledela, nato pa hitro pognala avtomobil, in ga usmerila proti orožnikom, misleč, da bodo odeklošili na

Nova železniška proga

Banja Luka—Doboj—Tuzla—Valjevo—Belgrad

V banjaluski sekciji za gradnjo železniške proge Banja Luka—Doboj—Tuzla—Valjevo—Belgrad so končana terenska in pisarniška dela za prvi del proge. Železniška postaja bo v predmestju Banja Luke, kjer bodo zgradili lepo stavbo, sedanjno pa bodo preuredili za potrebe prometa. Od te postaje bodo vozili vlaki tudi do postaje v mestu. V prometnem ministertvu sta že bili dve licitaciji za graditev proge v prvem delu od Banja Luke do Čelincev v dolžini 15 km. Najugodnejša je panudba inž. Bešlagića, stavbenega podjetnika v Banja Luki. Teh 15 km proge bo veljalo okrog 33 milijonov dinarjev, ker je teren silno težaven, na večih krajih bo treba zgraditi mostove in izkopati tudi daljši predor. Najbrže se bodo dela na tem delu proge začela že spomladi. Prometno ministertvo je sedaj razpisalo za 23. januarja licitacijo za drugi del proge t. j. od km 14 do km 25. Ta del proge je preračunan na 9.778.000 dinarjev.

Zadnja pot župnika Antona Mojžiška

V četrtek popoldne je bil pokopan na frančiškanskem pokopališču na Pobrežju upokojeni župnik Anton Mojžišek. Pogreb tega vzornega duhovnika je bil veličasten. Truplo je ležalo na mrtvaškem odru v Frančiškovi kapeli v frančiškanski baziliki. V četrtek ob 14 so prinesli truplo v baziliko, kjer so se zbrali številni pogrebci. Blagoslovne pogrebne obrede je opravil prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Tomažič ob asistenci članov stolnega kaplija. Imel je nato v srce segajoč govor o pokojniku. Iz bazilike se je zatem napotil dolg sprevod pod vodstvom stolnega prosta dr. Maksimilijana Vrabca na pobreško pokopališče. V sprevodu je bilo izredno veliko duhovnikov iz Maribora in okolice, dalje duhovniki iz sosednjih fara Sv. Janža nad Dravogradom, kjer je bil pokojnik za župnika, njegov tovariš župnik Lom iz Šmarja pri Jelšah, ki je prišel s pokojnim skupaj z Moravekega v mariborsko bogoslovje, mnogi mariborski odličniki ter številni člani tukajšnje češkoslovske kolonije. Na pokopališču se je pri odprtem grobu poslovil od pokojnega g. stolni proš dr. Vrabec ter je orisal njegovo plemenito življenje, veliko trpljenje, ki ga je v Mariboru priklenilo skoraj šest let na posteljo, njegovo darežljivost in gostoljubnost. Bil je to vzor pravega duhovnika, ki ga je stavil g. proš vsem v zgled. Sedaj počiva na frančiškanskem pokopališču v vrati za duhovnike poleg pokojnega župnika Ilesiča. Bodi mu lahka slovenska zemlja, ki jo je vzljubil z vso pravo bratsko ljubeznijo. Pokojni g. župnik Mojžišek je bil rojen 18. septembra 1864 v Črnotinu na Moravskem.

Zaradi 9 kokoši umoril gospodinjo

Strašno dejanje pri Sv. Antonu v Slov. goricah — Ugledna žena žrtev zločinca

Maribor, 13. januarja.

Pri Sv. Antonu v Sl. goricah se je odigralo snoči strašno dejanje, ki odmeva sedaj po vsej okolici. Žrtev zločinkega človeka je postala 60letna ugledna gostilničarka in posestnica gospa Stefanija Rojs pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Zločin je tembolj nepojmljiv, ker ni šlo za kakšne velike vrednote, temveč za borih 9 kokoši, ki jih je zločinca odnesel kot svoj plen. Kolikor se da sklepati po ugotovitvah preiskave, se je dejanje odigralo na sledeč način:

Gostilničarka Rojsova je snoči okrog pol šestih odšla iz hiše na dvorišče ter je zaslišala nek sum, ki je prihajal v smeri od kokošnjaka. Tam so kokoši kodakale in vreščale, kakor da jih nekdo vznemirja. Gospodinja je odšla prot kokošnjaku, da pogleda, če ni morda vdrl med kokoši dihur ali lisjak. Prižigala je vžigalico, da bi si posvetila. Komaj pa je vžigalica utrnila, je vzrastla pred njo temna postava visokega človeka. Nenađen pojav neznanca ji je za hip vzel

† O. Venceslav Abram

Koliko jih je naših mož, ki b: o njih drugje bukve pisali; a mi smo majhni. Predostikrat ne samo po številu, tudi po hvaležnosti. Še kjer bi lahko rekli »naši« samo grobovi, možimo. Tak pozabljen grob krije gor: na južnem Tirolskem telesne ostanke očeta Venceslava Abra-ma iz reda kapucinov. Nemci in Bolgari so vedeli za njegovo ceno in so se ga ob smrti spomnili v listih. Bodi

slovecemu rojaku, rojenemu 26. januarja 1896 v Slavini pri Postojni, tu ohranjen blag spomin.

Se poleti je bil po dolgi letih doma, hodil je po Pivki spovedovat in je gledal in trpel. Morda mu je tudi to pomoglo še ne dva in štiridesletnemu v grob.

Rajni oče Venceslav je že dvajsetleten potrkal na samostanska vrata. Stopil je v Orientalni zavod v Rimu. Po njegovem razpustu se je javil za bolgarski misijon. Novicijati in filozofske nauke je dovršil v samostanu Wemding na Bavarskem. Bogoslovje je opravil v Rimu in je l. 1923 pel novo mašo. Nato ga je pot vedla med Bolgare, kjer je bil nekaj časa tudi urednik tednika »Istina«. Zavoljo obširnega znanja jezikov so ga predstojniki pozvali v Rim za generalnega tajnika kapucinjskega reda. Tedaj je imel važen posel in tudi: zasluge kot recenzent za slovenski obrednik.

Iz Rima je prišel v briksensko provinco. Sprva je pastiroval med tirolskimi Nemci. Učenega, svetlo razgibanega, a do skrajnosti poniznega in plemenitega redovnika je ljudstvo naglo vzljubilo. Vedelo je tudi, da je doma iz naših krajev. Lansko leto je prevzel še profesuro na sersaškem zavodu v Varni pri Briksenu.

Le malo mesecev se je veselil dela med mladino. Sicer krepkega moža ga je napadla pljučnica. Šestnajstega decembra ji je podlegel. Dva dni pozneje so ga pokopal na pokopališču v Varni številni sobratje in množica ljudstva. Mi smo zvedeli šele pozneje za smrt kapucina p. Abra-ma, ki b: gotovo še marsikaj pomenil v svojem redu in tudi za nas.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravno »Franz-Josef grenčico.

sapo, še preden pa je mogla krikniti, jo je tujec zgrabil z obema rokama za vrat ter jo začel daviti, obenem pa ji je z vso silo butal glavo ob zid. Ko je videl, da je žrtev omahnila brez moči, jo je izpustil, pobasal mrtve kokoši v vrečo ter zbežal. Odnesel je 9 kokoši, eno pa je pozabil poleg kokošnjaka. Rojsova pa je bila samo onesveščena in je polagoma zopet prišla k zavesti. Plazila se je čez dvorišče proti hiši ter je še dosegla hišni zid in se oprlela z rokami za železno omrežje na oknu, naprej pa ni mogla več. Zaradi butanja ob zid ji je počila lobanja ter je imela srlen pretres možganov, da ji je udarila kri skozi ušesa in nos. Tako so jo našli domači napol visečo za roke ob oknu ter so jo prenesli v hišo. Takoj so poklicali zdravnika dr. Weixla od Sv. Trojice, ki pa je po preiskavi izjavil, da ni več za nesrečnico pomoči. Malo pred smrtjo se je zopet zavedla ter je še imela toliko moči, da je izjavila, da je bil napadalec »visok človek«, potem pa jo je zagrnila tema in se ni več zavedla. Okrog 10 ponoči je izdihnila. Orožniki od Sv. Trojice v Slov. goricah so takoj začeli z energično preiskavo. Zal je močan jug zabrisal sledove v snegu. Prijeli so neko osebo, na katero leti sum, da je izvršila tatvino ter napad na Rojsovo, vendar do sedaj še ni priznanja. Danes se je podal k Sv. Antonu v Slov. goricah po veliki orožniške čete v Mariboru kapetan Mavrič, ki je vzel preiskavo v svoje roke.

Za umor svaka štiri leta zapora

Ljubljana, 13. jan.

Pred novomeškim okrožnim sodiščem je bil lani obsojen sedaj komaj 20 let stari Avgust Muc, doma iz Krupe v črnoljskem okraju, na štiri leta zapora kot starejši maloletnik, ker je v prepiru in hipni razburjenosti pobil s sekirico svojčeta zapora kot starejši mladletnik, ker je v prepirih je prišlo med njim in svakom do hudega spopada. Bilo je to lani, 6. avgusta. Avgust Muc je pograbil v veži sekiro in dvakrat udaril po svakovi glavi, da se je mrtev zgrudil na tla. O tem tragičnem družinskem dogodku so časopisi že pisali. Na revizijo novomeškega državnega tožila je stol sedmorce v Zagrebu iz formalnih razlogov razveljavil prvotno sodbo. Odredil je novo razpravo, ki je bila danes pred velikim senatom tukajšnjega okrognega sodišča. Senatu je predsedoval o. s. g. Ivan Kralj, kot sodniki so fungirali gg.: Ivan Brelih, Rajko Lederhas, dr. Julij Fellaher in Joža Kokalj. Državni tožilec dr. Leon Pompe je vzdržal tožbo novomeškega državnega tožila na umor po § 167 k. z. Ker je bil obtoženec starejši mladletnik, je bila razprava, v kateri je bilo zaslizanih mnogo prič, tajna. Te so prišle iz domačega kraja in so opisale potek dogodka, kakor tudi vse žalostne družinske prilike. Obtoženec se je zagovarjal s silobranom, češ da ga je hotel svak Ivan Ivanšek napasti s kuhinjskim nožem. Razprava je trajala od 8.30 do 15. Današnji veliki senat je potrdil prvotno sodbo in je bil Avgust obsojen zaradi umora v hipni razburjenosti na štiri leta navadnega zapora.

Zdraviliški delavci v ZZD

V Slatini Radenci je bil te dni ustanovni stesaneh podružnice ZZD za zdraviliške delavce, ki so bili do sedaj člani v JZS in so sklenili, da prestopijo korporativno v ZZD. Na sestanku je poročal strokovni tajnik ZZD g. Peter Rozman, nakar so vsi dosedanj člani JZS skupine Slatina-Radenci podpisali izjavo, s katero se odrečejo članstva v JZS in se odpovedo tudi listu »Delavska pravica«. Nato so izvolili odbor ZZD, ki bo odsej vodil brigo za interese zdraviliških delavcev.

pravljalnica ter prostor za konserviranje a fotografsko temnico. Tudi Grajska klet bo pri teh delih upoštevana, ker se grade sedaj nova stranskiča, ki bodo na zapadni strani gradu.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 14. januarja: Hilarij, c. uč; Feliks (Srečko) Nol.
Nedelja, 15. januarja: 2. nedelja po razglasenju Gospodovem; Pavel, pušč; Maver, opat.

Novi grobovi

† Na Bohinjski Beli je 12. jan. mirno v Gospodu zaspal gospod Janez Pogacar, posestnik, ki je bil vsa leta vnet zadrudi delavec. Bil je načelnik živorjevske zadruge, odbornik domače hranilnice in ključar župne cerkve. Pogreb bo v soboto, 14. t. m. ob 3 popoldne. Naj mu sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sočuzje!
† V Ponikvi ob juž. žel. je umrl organist g. Peter Hlastec. Pogreb bo v soboto, dne 14. januarja ob 9. Naj počiva v miru!

Osebnosti

— Diplomiran je bil 10. t. m. na veterinarski fakulteti univerze v Zagrebu g. Lbo Rigler z Jesenic. Cestitamo!

— **Nove telefonske relacije,** ki so bile otvorene z dovoljenjem poštne ministristva med Bledom, Boh. Bistrico, Celjem, Cerknico, Jesenicami na Gor., Kranjsko goro, trgovsko Laško, Ljubljano, Mariborom, Mežico, Mojstrano, Mozirjem, Slovenj Gradcem. Zgodnja Poljskavo in Veliko Plano z nekaterimi mesti v bivši Avstriji, so objavljene v prilogi »Službenih novic« št. 7—11. na strani 24, kjer so navedene tudi določene telefonske prietobjine.

— **Važno za trafikante.** Vljudno sporočamo vsem članom, da letos odpadejo davčne prijave za pridobitno, ker so na podlagi odloka finančnega ministristva podaljšane napovedi lanskega leta. Davčno prijavo za pridobitno pa morajo napraviti vsi tisti, ki so lansko leto pričeli s trafiko ali pa ki sploh še nikdar niso delali davčne napovedi. Kdor pa je mnenja, da je bila lanska odmera za davek previsoka in da se mu je medtem promet še znižal, lahko napravi davčno napoved. Kdor pa te davčne napovedi ne bo mogel izpolniti sam, naj se obrne do predsednika Kladnika, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14, ki mu bo to rade volje izpolnil ali morda dal potrebna pojasnila, če ga kliče na telefon 21-41. — Iz pisarne Udruga trafikantov.

— **Licitacija za zgradbo druge etape vodovoda Predvor-Kranj-Strazišče** je razpisana in objavljena v »Službenih novicah« št. 7 na strani 3.
— **Polstoletja hrvatske umetnosti.** Razstavo pod tem naslovom v Zagrebu je doslej obiskalo že nad 7000 oseb.

— **Veliko zanimanje inozemstva za našo riviero.** Ob koncu preteklega leta se je pokazalo znatno zanimanje inozemstva za našo riviero. Sedaj se je to zanimanje še povečalo. Ze sedaj je prijavljen prihaj večjega števila turistov. Če bodo mednarodne politične prilike ugodne, lahko pričakujemo, da bo letošnja tujeka sezona prav odlična.

— **Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevn redno uporabo pol kozarca naravnih »Franz-Josefova« gorenke vode, zavzete na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca.** »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.
Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— **Ogromna riba v Jadranskem morju.** Iz Si-benika poročajo: Ribiči iz Prvice so o priliki lava v okolici Zlarina zapazili v morju ogromno ribo, ki je bila po njihovem pričevanju mnoga večja od njihove ribiške barke. Ribiči niso mogli ugotoviti, katere vrste riba je bila to. Mogoče neke vrste kit?

pa je ostal v gostilni. Zvečer, ko se je vračal domov, so ga fantje iz zasede ponovno napadli, pa tudi tokrat je mlinar obvladal fante in jih razginal. Ta mlinar je daleč naokrog znan kot izredno močan človek, ki mlinski kamen lahko sam postavi na določeno mesto.
— **Petletni deček zgorel.** V Bjalniku pri Petrinji je petletni Zivko Radivojevič, ko je bil sam doma, šel v hlev, da bi se tam igral. Spravil je na kup slamo in jo zažgal. Plamen je zajel še ostalo seno in kmalu je bil ves hlev v plamenih. Ko so požar pogasili, so v hlevu našli zgorelo truplo malega Zivka.

Ljubljana

1 **Maša za smučarje** in turiste bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob pol sedmih.
1 **K pogrebu** g. Josipine Stare na Kolovec-Rova, bo odpeljal ljubljanske pogrebe avto iz Tavčarjeve ulice danes ob tri četrt na devet popoldne.

1 **Za kuhinjo najrevnejših** v stari cukrarni je darovala trdka Fr. Stupica, trgovina z železnino in poljedelskimi stroji na Gosposvetki cesti 1, 300 din. Restavratorec g. Ciril Majcen je podaril v isti namen 1 vreočo pšenice moke, a neimenovana dobrotnica je poslala 200 din, prav tako pa g. Janko Cirman, trgovec in gostilničar v Mednem, 100 din. Dobrotnikom najrevnejših se mestne poglavarstvo najlepše zahvaljuje.

1 **Za mestno reveže** je darovala rodovina notarja dr. Krevlja 150 din namesto cvetja na krsto g. Josipa Verliča, mesto cvetja na krsto g. Alojzija Vodnika se pa darovali stanovalci njegove hiše v Tavčarjevi ul. 4, 260 din. Z najlepšo zahvalo darovalcem mestne poglavarstva z zadovoljstvom ugotavlja, da naša dobrotniška javnost vsak dan bolj upošteva geslo »Poačastimo rajne z dobrimi deli!«

1 **Namesto venca na grob** svojega prijatelja pok. Alojzija Vodnika je poklonil g. Avgust Jenko Vincencijev in Elizabetini konferenci M. O. po 500 din, skupaj 1000 din. Bog plačaj!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril svojo novo podružnico na Tyrševi cesti št. 22 in se za cenjeni obisk priporočam.

Karl Prelog.

1 **V počastitev gospe** † Josipine Staretove je mestni svetnik inspektor g. Josip Wester za mestno revežo daroval 100 din, mestni fizik g. dr. Mavrič Rus 300 din in g. Josipina in g. Frane Pretnar, ravnatelj Mestne hranilnice ljubljanske, pa 200 din, a mestni socialni urad je v znamenje teh daril položil na krsto pokojne gospodinje Kolveca iz Rupečevrha preproste venca s trakovi v mestnih barvah. S pristožno zahvalo dobrotnikom revežev opozarja mestno poglavarstvo na geslo »Poačastimo rajne z dobrimi deli!«

1 **Društvo »Dom slepih v Ljubljani«** je darovalo Evangeljsko gospejino društvo 200 din mesto venca na krsto g. Hans Gerstnerja, direktorja Filharmonične družbe v p. Najskrenejša hvala!

1 **Ribiji trg.** Včerajšnji ribji trg je bil srednje založen ter je imel lepo izbiro raznih morskih rib. Na prodaj je bilo 30 kg lujnjev (branzini) po 40 din kg. Dalje je bilo do 800 kg aardelic po 8 din, prej po 12. Tuna je bila po 90, prej 36 din, dalje so bile palamide po 24, cipiji po 20, osličji po 28 do 30, triplji po 46 in skuše nekaj kilogramov po 26 din. Cene sladkovodnih ribam so ostale stalne. Bilo je nekaj klinov, pečenk in belic, ščuk in postvri.

1 **Razpisane dražbe posestev za januar.** Pri ljubljanskem okrajnem sodišču je bilo za tekoči

pri premijeri dosegla jako lepe, pa tudi zaslužene uspehe. Predprodaja vetopnic v pisarni »Fax et bonum« v franciškanskem prehodu. — Član! postel!

Predavanja

Pedagoško društvo v Ljubljani priredi drevi ob 6 v dvorani Mineraloškega inštituta na univerzi predavanje docenta dr. Vladimira Murka o »Poku gospodarstva v naših šolah«. — Vetop prost.

Nase dijaštvo

Pevci-pevke! Drevi ob 6 in jutri ob 10 se vrši pevska vaja za akademsko službo božjo. Pridite točno!

Kino

Zvočni film Vič predvaja drevi ob pol 9 zvečer češki velfilmski petja in glasbe »Maryša«. Za dodatek zvočni tednik.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Murmayer, Sv. Petra c. 78.

Mestna zdravniška dežurna služba

Mestno zdravniško dežurno službo bo opravljala od sobote ob 8 zvečer do ponedeljka do 8 zjutraj mestna zdravnica dr. Žitkova, Pieteršnikova ul. 13/1, telefon št. 47-64.

Maribor

m **Mnogi Maistrovi borci** so nezadovoljni z delom zveznega vodstva, ki večkrat pozabi, da je zveza Maistrovih borcev le zveza nekdanjih borcev v osvobodilnih bojih, nikakor pa ne organizacija, ki bi se naj priključevala akcijam raznih društev, od katerih ne uživajo vsa nedeljenih simpatij, pri Maistrovih borcih. Zlasti je v zadnjem času mnogo borcev ogarčel korak zveznega vodstva, da se je priključilo akcijam nekaterih »naprednih« organizacij, ki bi se hotele po vseh dosedanjih neuspešnih pridobiti delavstvo na svojo stran. Pri tej akciji sodelujejo le takozvane »napredne organizacije«. Zveza Maistrovih borcev se s svojim podpisom pod proglašom v »naprednem časopisju«

uvrstila v krog tistih organizacij, katere mnogi člani zveze odločno odklanjajo. Zato je nezadovoljnost članov resnična in upravičena. Zveza se je pridružila popolnoma strankarski akciji, kadar pa bo potrebovala pomoči javnosti, bo zopet prosila v obeh tabarjih in slovesno proglašala svojo nevtalnost in nestrankarstvo. Tako postopanje vodstva organizacije gotovo ne bo pripomoglo do ugleda in do nedeljenih simpatij vse javnosti.
m **Poročilo o pogrebu župnika Krevha** popravljamo v tem smislu, da je na grobu v imenu Šentpeterčanov govoril g. Maček in ne g. Knuplež, kakor nam je poročevalec pomotoma sporočil.

m **Prosvetno društvo na Pobrežju** priredi v nedeljo popoldne ob petih v Slomškovem domu v seloigrav v treh dejanjih »Tisoč vozlov — ali zamolana snubitev«. Sodeluje ljudski oder iz Maribora s svojimi odličnimi komiki. Drevi pa je istotam ob 19.11. prosvetni večer s skiptičnim predavanjem: »Rim ali Moskva«. Brez vstopnine!

m **Fantovski odsek Maribor III.** opozarja vse člane, zlasti pa tiste, kateri želijo dobiti legitimacije, da se danes zanesljivo udeležijo telovadbe v novi magdalenski meščanski šoli. Važno!

m **Slivavka se zopet pojavila** v mariborskem okolici. V okraju Maribor desni breg se je pojavila v Zrkovčini, zanesli so jo pa tudi že na levi breg,

Senzacija! Danes premiera!
Velikanski film, v katerem boste videli zgodovinske poteze 7 biserov od leta 1518-1537, povesti o ogrlicah, ki jo je poklonil papež klemen VII.
Sascha Guitry-jeva umeznica
Kronski biseri
svoji nečakinja! Katarini Medel in od katerih so 4 biseri vdolani v angleško kraljevo kruno!
V tem filmu ljubezni, strasti, sovražstva in mrznost nastopajo zgodovinske osebe: papež klemen VII., Katarina Medel, Maria Stuart, kraljica Viktorija in Elizabeta, Napoleon, Henrik VIII. t. t. d., t. t. d.
Predstave ob 16, 19. in 21. uri
Kino Union Tel. 22-21

m **Mladaga smučarja** pogrešajo. V četrtek je prišel na policijo kovač v delavnicah drž. železnice Ferdinand Snajder ter je prijavil, da pogreša evojeje 21 letnega sina Ferdinanda. Odsel je 8. t. m. na Pohorje s smučmi. V sredo, 11. januarja bi moral že odriniti k vojakom, pa ga še ni nazaj. Oče je izrazil bojazn, da se je sinu pri smučanju na Pohorju kaj pripetilo. Mladi Ferdinand Snajder je srednje postave, okroglega obraza, zagorel, oblečen je bil v modro smučarsko obleko.

m **Dva mlada razbojnika** obsojena. Svoječasno smo poročali o drznem roparskem napadu, ki sta ga zasnovala in izvedla dva mlada mariborska nepridiprava. Včeraj popoldne sta se oba krivca zagovarjala pred malim senatom mariborskega okrognega sodišča. Sta to 23letni Rajko Svigelj ter 21letni Stanko Renko. Da bi prišla do denarja, sta zasnovala napad na mariborskega starinarja Pukla, o katerem sta slišala, da se rad spušta v razne kupčije. Pisala sta mu dopisnico ter ga pozvala, naj pride v bližino znanih Dajnkovih barak, kjer ga bosta čakala ter mu prodala razno robo. Pukl je res prišel ter je imel s seboj aktovko, v njej pa 300 din. Ob nepridipravi pa sta ga počakala v zasedi še pred dogovorjenim mestom, v temi sta skočila od zadaj nanj ter mu izrgala aktovko z denarjem. Pukl je začel na vse grolli kričati, nakaš so prihiteli ljudje, ki so oba napadalca prijeli. Svigelj je bil obojen na 6 mesecev strogega zapora ter 2 leti izgube častnih pravic, Renko pa na 4 mesece strogega zapora.

100.000 din in 50.000 din

sta 18. t. m. zadeli srečki Državne razredne loterije
št. 77.664 oziroma 88.152
ki sta bili kupljeni pri
Bančni poslovalnici Bežjak
Maribor, Gosposka ulica 25.

Gledališče
Sobota, 14. jan., ob 20: »Vse za šalo« Red D.
Nedelja, 15. jan., ob 15: »Aida«. — Ob 20: »Maturac«.

Celje

c **Dekliska Marijina kongregacija** ima jutri, v nedeljo, ob 8 zjutraj v kapelici šolskih sester sv. mašo.

c **Davčna uprava** v Celju razglasa: Delodajalci, ki zaposlujejo hišno služničad, se opozarjajo, da si nabavijo do 31. januarja davčne karte, sicer bodo kaznovani.

c **Odpoved smučarske tekme.** Podzvezna tekma v smuku in slalomu za juniorje in naraščaj, določena za nedeljo pri Celjski koči, v izvedbi Zimskošportnega odseka SPD v Celju, je zaradi neugodnih snežnih razmer odpovedana.

c **Klub slovenskih kolesarjev** je imel v četrtek ob pol 9 zvečer v prostorih gostilne »Pri angelcu« 41. redni letni občni zbor. Zborovanje je vodil predsednik g. Fajsi Mirko. Poročal je o izrednem občnem zboru Kolesarske zveze kraljevine Jugoslavije in o spremembi pravil, po katerih je bilo izvoljeno zvezno vodstvo za 3 leta. Med kolesarji je nekako nezaupanje do Zveze, češ da je dobila večino na Hrvaškem zato, ker je ustanovila le formalno 20 klubov in tako ustvarila umetno večino. Blagajnik je poročal, da ima klub okrog 4000 din gotovine. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor z g. Fajsom Mirkom na čelu. Pri slučajnostih se je obravnavalo vprašanje priključitve nove kolesarske podzveze v Slovenjem Gradcu, ki se ustanavlja. Priključitev so zborovalci odklonili zaradi neurejenih razmer in sporov v Sloveniji. Občni zbor je trajal do 11 ponoči.

c **Število brezposelnih** je v zadnjem času ponovno zelo naraslo. Dne 10 t. m. beleži Javna borza dela v Celju že 1016 brezposelnih, in sicer 879 moških in 137 žensk. 31. decembra pa je bilo 864 brezposelnih. Delo dobe: čevljar, mižarski vajenec, hlapec, 8 kuharic, 4 služkinje, 1 natakarica, 1 postrežkinja.

c **V celjski bolnišnici** je umrla 13letna hči tesarja Slamnik Milena iz Velike Pirešice. Naj počiva v miru!

c **Vos je zadel** in zmečkal deljast 32letnemu delavcu pri regulaciji Savinje Zavišku Jakobu iz Pečovnika. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Prevalje

V četrtek, dne 19. januarja t. l. bo na Prevaljah v Rozmanovi dvorani od 8 do 13 kmetijsko-zadružni tečaj za Mežiško dolino. Predavalo bo več strokovnjakov od banke uprave, Zadrudne zveze in Kmečke zveze. Predavanja so zelo važna za povzdigo kmečkega življenja v Mežiški dolini. Vabljeni so vsi, posebno gospodarji, gospodinj, kmečka mladina in tudi višji razredi osnovnih šol, na kar šolska vodstva posebej opozarjamo,

Premiera filma, ki bo ostal nezpozaben v vašem spominu! Tempo, lepota, sproščenosť in smeh! Veliki jubilejni Metro - šlager, krāsna filmska drama iz vrtnca življenja in ljubezni!

Maškerada

v glavni vlogi **Luise Reiner** William Powell
Kino Matica, tel. 21-24 Danes ob 16., 19. in 21. uri — Rezervirajte vstopnice že v predprodaji!

— **Dom splitske obrtne zbornice** bodo začeli v doglednem času graditi. Doslej znaša sklad za gradnjo doma 250.000 din.
— **25.000 din** za kidanje snega izda vsaki dan zagrebška mestna občina. Sneg kida 50 delavcev. Doselej je izdala občina za kidanje snega že nad 600.000 dinarjev.

ORGA REGISTRATURA
SODOBNA OMOGOČA RED IN TOČEN PREGLED VSE ZA ARHIVE IN PISARNO POTREBŠČINE ZA PISARNE STROJE
IV.BONAČ
BELENBURGOVA

— **Srednjeveški prizor** v Samobornu. Preteklo sredo popoldne se je pomikal po samoborskih ulicah čuden sprevod. Dva konja sta vlekla sani, na katerih je bil hrastov les. H konju je bil privezan mlajši kmet, za njim pa je bil privezan starejši kmet. Oba sta bila okrašena s hrastovimi vejicami. Stedilo je več kmetov s palicami v rokah. Na povelje enega izmed kmetov je moral starejši kmet, ki je bil privezan za sani, od časa do časa klicati: »Jaz sem posekal Kuhlčičev hrast, vreden dva jurja.« Prvi privezani kmet pa je moral klicati: »Jas sem šel po Kuhlčičev hrast, ki je vreden dva jurja.« To sta morala ponavljati izmenoma, kakor se je pač glasilo povelje. Ljudje, ki so gledali ta sprevod, so se spraševali, kaj to pomeni. Končno pa so zvedeli sledeče: Kmetje Kuhlčiči imajo v bližini Samobora večji travnik, na katerem je rasteel mogočen hrast. Ta hrast je pred nekaj dnevi nekdo posekal, ne da bi ga odpehal. Kuhlčiči so skrivaj stražili in res sta prišla v sredo popoldne kmet Hrubar in njegov znanec s sanmi po hrast. Kuhlčiči so skočili z skrivalskega, obračunali z obema kmetoma in ju nato privezali h konjema, oziroma za sani. Sprevod se je pomikal skozi Samobor, dokler niso prišli do orožniške postaje, kjer so oba izročili orožnikom. Oblasti so uvedle preiskavo proti kmetoma, pa tudi proti Kuhlčičem, ker tako postopanje — četudi s tatovi — ni dovoljeno.

— **Hrvatski Martin Krpan.** V Jamah pri Petrinji je dvajset mladih pijanih fantov navallilo na mlinarja Antona Markeca. Marcec pa je pravi hrust in je vseh dvajset pometal skozi vrata, sam

mesec razpisanih 8 javnih sodnih dražb raznih hiš in zemljišč v mestu. Cenilna vrednost vseh teh zemljišč je določena na 2.874.094 din, najnižji ponudek za nje pa celotno na 1.524.545 din. V okolici pride na dražbo neko manjše posestvo.

1 **V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani,** pri franciškanskem mestu, se sedaj nahaja optik in urar Fr. P. Zajec. torej ne več na Starem trgu. Samo kvalitetna optika.

Gledališče

Drama: Sobota, 14. jan.: »Žene na Niska-vuoriju«. Izven Znižane cene od 20 din navzdol. — Nedelja, 15. jan., ob 15: »Pikica in Tončke«. Izven. Mladinska predstava. Znižane cene od 20 din navzdol; ob 20: »Hollywood«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. — Ponedeljek, 16. jan.: »Trideset sekund ljubezni«. Red A. — **Opera:** Sobota, 14. jan.: »Gioconda«. Gostovaje gđ. Vere Majdičeve Red B. — Nedelja, 15. jan., ob 15: »Don Kihot«. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol; ob 20: »Pod to goro zeleno«. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. — Ponedeljek, 16. jan.: zaprto.

Rokodelski oder

V nedeljo, 15. t. m., ob 8 zvečer gostuje na Rokodelskem odru, Komenskega ul. 12, igralska družina Vajenski dom z igro »Luč z gorac«. — Prijatelj našega odra opozarjamo na resno in vendar veselo dramo. Vstopnice dobite v predprodaji jutri v Vajenskem domu, Kersnikova 4, od 10 do 12 popoldne in pol ure pred začelkom pa v društveni pisarni, Komenskega ul. 12.

Prireditve in zabave

Franciškanska prosveta M. O. v Ljubljani vprizori v nedeljo 15. t. m. ob 5 popoldne v franciškanski dvorani Ivan Cankarjevo dramo v 3 dejanjih »Jakob Ruda« v režiji Milana Skrbinška. S to dramo prinaša odbor franciškanske prosvete eno najlepših Cankarjevih dramskih del, ki je

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes ob 16., 19. in 21. uri! **Premiera!**
Vesela in zabavna prodnja na aristokratsko družabno neprijaznost in na njihova demokratična načela! V g. v. Hans Söhner, Rita Berkhoff, Kess Str. deer.
Davršena filmska igra polna humorja, komike, šale in dvopjev!
Ob 14.30 uri **„Demoni zraka“** Naneta pustolovščina mednarodnih vojunov na prekoreanskem polotu

Prisrčen sprejem angleških politikov v Rimu

Ob sprejemu angleških politikov v Rimu

Od leve: Italijanski zunanji minister g. Ciano; angleški zunanji minister lord Halifax, angleški ministrski predsednik Chamberlain, poglavar italijanske vlade duce Mussolini

Iz Rima poročajo o izredno prisrčnem sprejemu obeh angleških državnikov. Popolnoma nepričakovane in jako živahne navdušene ovacije, ki so se spremenile v naravnost pobratimske prizore italijanskega prebivalstva z angleško kolonijo v Rimu, so bile zvečer na prostranem trgu pred palačo Venezia, medtem ko sta se Mussolini in Chamberlain takoj čez dve uri po prihodu angleških gostov sestala k prvemu posvetu med štirimi očmi.

Medtem ko za Chamberlainov obisk, ker ni poglavar kake države, ni bilo takih velikanskih priprav kot takrat, ko je pred nekaj meseci prišel nemški poglavar in vodja Hitler v Rim in tudi to pot ni fašistična stranka svojim sodrugom dala nobenih posebnih navodil, da bi v uniformah in v določenem redu nastopali po ulicah, so se zvečer pojavljali prizori, pri katerih je množica, ne da bi pri tem prekršila disciplino, kar prodrla ozke vrste policijskega kordona in je zares iz srca

vzklikala »Živel Chamberlain!«, na tisoče žena pa je vzklikalo »Bog živi Chamberlain!«. Na trgu palače Venezia, ki je bil z žarometi ves razsvetljen, se je okrog pol 7 zvečer zbralo na sto tisoč ljudi, moških, žensk, otrok, vojakov, pomorščakov in delavcev, ki so peli v najhujših skupinah z angleško kolonijo vred angleško himno »God save The King« in »Hulle Britannia«.

»Evviva Chamberlain!« je zaorilo v okna palače Venezia navzgor, za katerimi sta se posevovala Mussolini in angleški predsednik. Chamberlaina hočemo videti! je glasneje in glasneje donelo s trga in slednjič se je prikazal na balkonu neki spremljevalec ministrskega predsednika, ki je prosil množico, da naj malo miruje in ne moti obeh državnikov. Prebivalstvo se je potrpežljivo pripravilo na nadaljnje tri ure čakanja, dokler ni bil končan držav. banket, ko bi se gostje znova zbrali v palači Venezia. Ob tri četrt na 7 sta bila Chamberlain in Mussolini še zmeraj skupaj v zasebni pisarni duceja.

Ob istem času sta sedela Ciano in Halifax v palači Cnigi, ki sta imela tudi svoje posvete.

Na vsej vožnji, pri kateri so bili poročevalci prisotni, prav od Genove do Rima, je bilo ljudstvo povsod navdušeno in je pozdravljalo angleške goste, zlasti še z mislijo, da naj bi sestanek v Rimu podčrtal evropski mir.

Pozdravi ob prihodu

Mussolini in Ciano sta ob prihodu Angležev bila prav tako prisrčno vesela, kakršni so bili izrazi vse množice. Mussolini, ki se je pojavil v črni uniformi častnega korporala fašistične milice, in zunanji minister, ki je bil v sivo-zeleni bojni uniformi, sta pričakovala goste na peronu. Ko je pripeljal vlak na kolodvor in je Chamberlain smehljal se izstopil, je pristopil velikim korakom italijanski šef vlade in je angleškemu ministrskemu predsedniku krepko stisnil roko. Ciano je sledil zgledu svojega tasta, ko je pozdravil lorda Halifaxa. Potem so vsi štirje državniki šli pred kolodvor in so se zbrani množici zahvaljevali za ovacije. Pestra krava barv zeleno-belo-rdečih italijanskih in modro-belo-rdečih angleških zastav kakor tudi razkošni svetilni okrasji, je ta sicer tako mrki in hladni januarski dan povzdignil v pravi pravcati praznik.

Kitajski general se sporazumeva z Japonsko.

General Yangtingveja so izključili iz Kuomintang. General je doslej opravljal najvišje posle, a se je začel na skrivaj pogajati z Japonci, da bi dosegel premirje z njimi.

V Ameriki, kjer je vse nemogoče mogoče, so napravili poskus, kako bi ves časopis s prenosom slik prišel v hiše. V časopisu so bile slike, članki in oglasi. Poskus se je posrečil, le naprava je precej draga. Na sliki je inženir Yaeger, ko preskuša aparat

Dantejeva Nebeška komedija v turškem jeziku

V Stambulu je pravkar prvokrat izšel prevod »Nebeške komedije« v turščini. Napisana je v prozi in pojasnjena z raznimi pripombami. Ze v 19. stoletju pa je Danteja prevajal Turak Ragluk Rifki Bey, vendar v francoskem jeziku in je ta prevod segal le do 18. speva »Nebeške komedije«.

Prve znamke Grönlandije.

Prvokrat v zgodovini bo Grönlandija, največji otok sveta, izdala svoje lastne znamke. Doslej so ondaj uporabljali danske poštne znamke.

Spomenik krizantemi

V Toulousu so te dni odkrili pač svojevrstni spomenik, in sicer spomenik krizantemi. Spomenik, ki predstavlja krizantemo z dolgim stebelom, stoji na veliki gredi krizantem na botaničnem vrtu v Toulousu. V steblo so vrezani podatki kapitana Berneta »stvaritelj« krizanteme.

Zenska konjenica

Iz Moskve poročajo, da je v konjeniški šoli v Novosibirsku mimo drugih vojaških novincev tudi 134 deklet. Mnogo teh je že doslej prejelo razna odlikovanja. Dekleta so jako navdušene »vojačice« in se bodo izvežbale za ženske konjeniške čete Vorošilove konjenice po raznih vaseh krog Novosibirska.

Nestvor iz jekla

Iz Dortmundu so z motorno ladjo pripeljali v Heilbronn orjaški kos iz jekla, ki tehta 95.000 kg in je tako velik kot kaka soba. Dolg je 520 cm, visok 320 cm in širok 350 cm. Ta jekleni nestvor je pa le polovica orjaške stiskalnice za avtomobilsko tvornico v Fallerslebenu. Drugo polovico bodo prav tako prepeljali v tvornico.

Anekdota

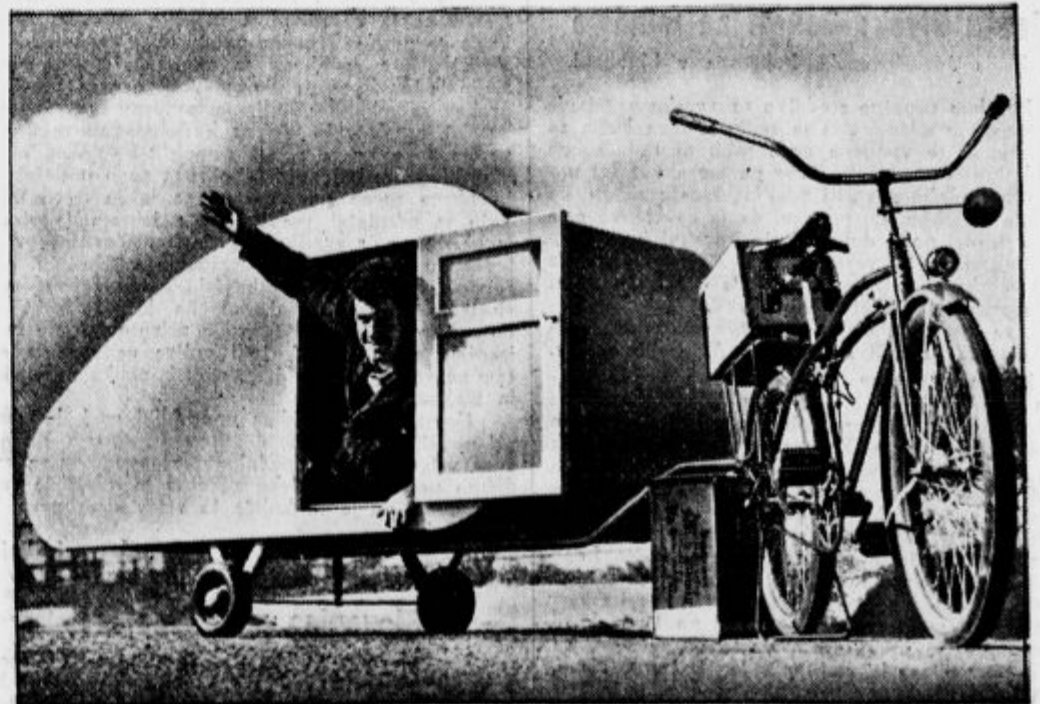
Preprečena bigamija

Friderik Viljem I., vojaški kralj, je bil jako strog gospodar. Gorje tistemu, ki bi se bil pregrešil zoper red in varčnost. A dovtip na pravem mestu ga je mahoma potolažil.

Nekoč je kralj, ki je vedel za vse zaloge in izdatke dvorske kuhinje, dognal, da je prehitro zmanjkovalo namiznega vina. Takoj je osumil svojega slugo Mihaela, saj se mu je že zdavnaj dozdevalo, da je sluga večkrat preveč židane volje. Vendar brez dokazov kralj ni maral obsoditi Mihaela in tako se je pol ure pred kosilom skril v vinsko klet. Njegova sumnja se je uresničila, zakaj, komaj je sluga prišel v klet, je vzel steklenico vina, jo odmašil in je zadovoljno dejal: »Miha Zejen bi se rad s pričujočo gospodično Steklenico iz Kleti poročil. Ker nihče ne ugovarja, naj se zakon takoj sklene«, — in je izpil vino, steklenico pa vrgel v kot ter izginil.

Kralj spočetka ni hotel pokazati svoje jeze in je žele zvečer dal poklicati slugo. »Ali ga veseli biti na svatbi?« — »Prav rad, veličanstvo.« — »V redu. Pa naj pride.« kralj je pograbil palico. »Pričujoči Miha Zejen bi se rad poročil z gospodično Palico in ker nihče ne ugovarja, naj se zakon takoj sklene.« In dvignil je roko, da bi tatu naklestil. Ta pa je odskočil, rekoč: »Stojte, veličanstvo! Jaz ugovarjam!« — Kaj? — Slepjar tatunski! Je vzrojil kralj, ali nisi pil mojega vina?« — »Sem ga, veličanstvo, in prav zato ugovarjam. Jaz sem se enkrat že poročil in nočem biti kriv bigamije.«

Odgovor je bil kralju tako všeč, da je odločil palico in smehljal dejal: »Poberi se, slepar — a vina mi ne boš več nosil!«

V Kaliforniji si je neki navdušeni kolesar zgradil takšnole prikolico in boče spomladi take kole potovati v Florido. V prikolico si je dal posteljo, in voz, ki tehta 100 funtov, bo s svojo siloč vlek el za seboj. Kakor Diogen iz svojega sode, tako gleda njegov moderni naslednik iz prikolice.

Politična čajanka na Quai d'Orsayu.

Angleški ministrski predsednik Chamberlain in njegov zunanji minister lord Halifax sta se med svojo vožnjo v Rim ustavila v Parizu in se uro dolgo razgovarjala z ministrskim predsednikom Daladierjem in zunanjim ministrom Bonnetom v palači zun. min. na Quai d'Orsay, odkoder je pričujoča slika. Od leve: zunanji minister George Bonnet; min. predsednik Neville Chamberlain; franc. min. predsednik Edouard Daladier in angleški zun. minister lord Halifax.

Po pisanem filmskem svetu

Osmi teden nepretrgoma predvajajo v velikem pariškem bioskopu ameriški zgodovinski film v barvah »Robin Hood«, ki se nam še to sezono obeta tudi v Ljubljani.

Francosko veliko nagrado za najboljši film je letos dobilo delo »Alarm na Sredozemlju«, ne toliko zaradi igralske in režijske dovršenosti, kakor zaradi aktualne vsebine, ki je posebno živa z ozirom na letošnje zapletljive med Italijo in Francijo.

Ameriška filmska podjetja so se začela živo zanimati za razne patente, ki se nanašajo

na televizijsko oddajanje filmov. Med njimi se je začel hud konkurenčni boj. Podjetje bratov Warnerjev, ki si je svoječasno znalo pridobiti vse koristne patente za zvočni film in izdelalo prvi uspešni zvočni film, bi rado vodilo tudi pri televizijskem filmu, kakor vodi v izdelovanju barvnih filmov. Zadnje vesti iz Hollywooda pa pravijo, da so prvi televizijski film nalašč za oddajanje posnet, začeli delati pri družbi Metro-Goldwyn. Naslov filma je »Idiot's Delight« (Norčev zločin), ki ga režira Clarence Brown, prvi vlogi pa igrata Clark Gable in Norma Shearer.

Najlepši poklic na svetu je, biti filmski igravec, piše ameriški mojster Paul Muni v zadnji številki pariške filmske revije »Cinemonde«. Članek slovitega igralca, ki ga pozna ves svet po »Pasteurju«, »Vesti človeštva«, »Juarezu in Maksimilijanu«, je studija o težavah in radostih filmskega igralca, seveda takega, ki svoje delo vzame z umetniško resnobno in voljo. Muni v članku piše, kako študira svoje velike vloge, kakšni so po njegovem duševni in tehnični pogoji za veliko filmsko stvaritev. Studija bo izšla v knjigi »Tiho, vrtimo«, katero pripravlja pariška založba Payot. V knjigi so objavljeni sestavki in razmišljanja vseh velikih ameriških igralcev ter režiserjev.

Zadušnico za umrle filmske igrance in tehnike so imeli za božič v francoskem filmskem mestu Joinvilleju pri Parizu. Službo božjo s pridigo za igrance je obljubil imeti kardinal Verdier kakor vsako leto, a je moral poslati zaradi zadržanosti namestnika. Lepe svečanosti so se udeležile vse pomembnejše francoske filmske osebnosti.

Plini so usmrtili rudarja in zastrupili deset oseb

Iz Charleroija poročajo: V noči od sobote na nedeljo so v globini 704 metrov nenadoma presenetili plini rudarje v rudniku Monceau-Fontaine. K sreči plini niso začeli goreti. Več rudarjev je koj sporočilo to vest navzgor, tako da so mogli še nastopiti reševalni poskusi. Krog četrte ure zjutraj je bila že odstranjena vsa škoda nevarnost. Vendar niso mogli nič več rešiti nekega 43 letnega družinskega očeta, ki je bil od zastrupljenja že mrtev, a 10 rudarjev je zaradi plinskih strupov zbolelo.

Kosmatinec na motorju.

V Londonu vzbujajo pozornost medved »Prosite« iz cirkusa »Krone«, ki se kot prva žival pelje z motorjem. Vsak večer ga je videti, kako precej hitro »brzi« po cirkusu.

Iz Julijske krajine

Ivan Pavlin. Dne 6. januarja je po daljšem bolehanju umrl v Gorici gostilničar in posestnik g. Ivan Pavlin, star 69 let. Pokojni je imel pred vojni dobro znano gostilno na Oslavju...

Plaz jo je zajel. Iz Podbrda poročajo: 22letna Ivanka Bizjak je nesla pred dnevi zjutraj s svojega doma v kacenbaški grapi mleko na železniško postajo...

Smrt pod plazom. V Grantu pri Nemškem Rutu je šel 69 letni posestnik Jurij Torkar, p. d. Brdar, po vodi k studencu, ki teče nedaleč od njegove hiše.

Goriški »Mont« je dobil novega predsednika. Ministrstvo je imenovalo goriškega župana odvetnika dr. Val. Pasciolija za predsednika nekdanjega goriškega »Monta«...

Najstarejši Goričan. Pred dnevi smo pokopali v Gorici najstarejšega goriškega kmeta Jos. Brumata. Dosegel je častljivo starost 97 let.

Ptuj

Poprava volivnih imenikov. Januarja se popravlja in izpopolnjuje volivni imeniki. Da bo poprava volivnih imenikov točna in da se olajša tozadevno poslovanje...

Nesreči. 50letna Murn Martina, žena trgovaškega pomočnika iz Ptuja, je padla na poledenih tleh in si zlomila levo roko.

Iz okrajnega tajništva JRZ v Ptuju. Gospod poslanec Marko Kranjc sedaj ne bo sprejemal strank, ker odide na zasedanje narodne skupščine v Belgrad.

Begunje pri Cerknici

Za novo leto je pozdravila Menišija svojega novega župnika g. Turka Viktorja, katerega smo težko pričakovali in prisrčno pozdravili.

Agitacija za našo časopisje se živahno giblje. Kako silno važno je, da prihaja v sleherno hišo katoliško časopisje!

Dolores Wieser

Konči Ahačič:

Jaka Spaka in čudodelna dlaka

>O, jej!« si misli Jaka in je kar zmeden. Potem prime čudodelno dlako, dvigne Marjetičine ognjenorodeče lase z njenega levega lica in ji vtakne kocino v uho.

>Kakopa?« premišljuje Jaka, a si ničesar ne domisli. Uboga kraljica pa joka in joka, da dobremu dečku kar srček poka.

Programi radio Ljubljana:

Sobota, 14. Jan.: 12 V pisani vrsti se plošče vrtijo, z njih pa napravi veselje donijo — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 V pisani vrsti se plošče vrtijo, z njih pa napravi veselje donijo — 14 Napovedi — 17 Otroška ura: a) Selma Lagerlöf: Kako je Niels Holgersen popotoval z divjimi gosmi. Povest v nadaljevanjih. b) Tetka Marička pripoveduje — 17.50 Pregled sporeda — 18 Za delopust, igra Radij, orkester — 18.40 Socialni razvoj Zagorja (g. Arnošt Adamič) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Beseda k prazniku (g. F. S. Pinžgar) — 20 O zunanjih politikah (g. urednik dr. Al. Kuhar) — 20.30 Kar po domače... — Iz knede.

Drugi programi:

Sobota, 14. januarja: Belgrad: 20 Nar. posmi — 21 Zab. koncerti, 22.15 Plesna gl. — Zagreb: 30 Vok. konc. — Sofija: 19 Mandoline, 19.30 Vok. konc., 20 Beethovenov ciklus — Varšava: 19.15 Zab. konc., 21 Plesna gl. — Budimpesta: 20.30 Ork. konc., 22 Plesna gl., 23.10 Ork. konc. — Trst-Milan: 17.15 Gledališki prenos, 21 Igra, 22.30 Jazz — Rim-Bar: 21 Puccinijeva opera »Madame Butterfly« —

Podkroški gospod

Roman. — Poslovenil Janes Pucelj. Opat je govoril o veselju in lepoti. Lenart se zasmeje tiho in posmešljivo.

Na večer tretjega dne, ko so se že vzdigovale megle iz živega Blata in se je zgodnji mesec ogledoval v Zablaskem jezeru, stoji Alenka čez prag dvora.

»Zalike žene,« zajeclja Alenka, »ljuje Zalik žene, slednji večer vam prinesem mleka in rumenega surovega masla in belega kruha — pa — če spi, tedaj naredite, da bo moral sanjati o meni!«

V svetlem siju, ki ga spleta luna okrog apnenčastih vrhov Karavank, meni Alenka, da vidi bele pajčolanke vil. Nemara, nemara pridejo dobre žene in se posladkajo iz skodelic.

Alenka ne sliši korakov, ki se bližajo sem od hiše. Šele ko jo pokliče očetin glas: »He,

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din: šestdnevni oglas 1 din. Dobilno tiskane naslova besede se računajo dvojnó. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din.

Službe iščejo

Pisarniška moč z večletno prakso, s perfektnim znanjem nemške korespondence, išče službo za takoj ali pozneje, event. tudi samo dopoldne ali popoldne. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Korespondentinja«.

Glasba

Gramofonske plošče šlagerje, pesne, narodne, s harmoniko in petjem samo Din 30.— elektroton PASAŽA NEBOTIČNIKA stare vzamem v račun.

Službo dobe

Knjigovodjo večšega, sprejemem za lesno trgovinó. Prednost upokojevcem. Dela malo. — Ponudbe na naslov: Majcen, lesna trg., Mokronog.

STROJI

Rabljen krojaški stroj prodam za 800 din. — Kersnikova 7-II. Kunstl.

Dekle

pridno in pošteno, za vsa hišna dela, ki zna tudi kuhati, sprejemem. — Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Ljubljana«.

Vnajem

ODDAJO: Velika kavnarna v neposredni bližini središča Ljubljane, se odda z vsem inventarjem dne 1. julija 1939 v najem kavelje zmoženemu reflektantu, ki ima lastno koncesijo. Več se izve pri Kmetijski družbi, Ljubljana, Novi trg 3. (n)

Služkinja

popolnoma izvežbana, ki zna tudi dobro kuhati, strogo poštena, iz kršč. družine, se takoj sprejme. Plača 300 din. Oglasiti se dnevno od 9—12 in od 2—6 pop. Groharjeva ulica 21, Krek. (b)

SOBE

ISČEJO: Opremljeno sobo v Mariboru, iščem. Ponudbe v upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Stanovanje« št. 126. (c)

Prodamo

la purice, kokoške zaklane, očiščene, zaboj 10 kg 130 din. — Sveža jajca, zajamčena, 720 komadov 585 din — franko vozovina — razposilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

Žive zajce (samce)

za razplod — dobita pri tvrđki — E. Vajda, Čakovec Medjimurje

POHIŠTVO! E. ZELENKA tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

Šivalni stroji

s tovarniško garancijo na ugodne mesečne obroke. Kabljenje stroje vzamemo v račun. isti tudi po zelo ugodnih cenah na prodaj! Nova trgovina Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze).

Advertisement for Pepca Svetic featuring a cross symbol and text: Dotrpela je naša zvesta dolgoletna gospodinja v Jaršah Pepca Svetic dne 13. januarja v 56. letu starosti. Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 15. januarja. Majdičevi

Advertisement for MATI oglasi: »Slovenca« in stvar bo uspela.

Advertisements for Posedstva and Stanovanja: Stanovanjsko hišo z vsemi pritlikalnimi — ugodno prodam. Takošnjanja vselitev. Mizarstvo Kolarič, Sp. Dobrava 23, p. Maribor. (p)